Ն. 4480 1880 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 16 ԲԻՆԾԵՆՊԻՀ

ԵՒԿԻՐՄԻ ՊԻՐԻՆՃԻ ՍԷՆԻ

ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ. ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 28 ԲԻՆԾԵՆՊԻՀ Ն. 4480

Մասիսի Աֆֆեար

ՄԻՆԱՏԻՒ ԻՐԱՒԻԷԱՍ

ՁԻԼԳԱՏՏԷ ՀԱ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԹՎՈՅ ԷՋ

ԳԻՆԸ

Խոթանպոլ իչին
Պիր սէնէ մէհիտիյէ 10
» »
Սալթը այ 5
Իւչ » » 2½
Պիր նէւսխէ 40 փարա մէհիտ

Թաշրալար իչին
Պիր սէնէ, մէհիտիյէ 10
Սալթը այ » » 6
Բոսթա իւճրէթի պիզէ այիտ տիր։

ԳԻՆԸ

Պիրինճի տէֆա իչին սաթըրը 3 ղ.
Իքինճի » » » 2 ղ.
Իւչիւնճիւ » » » 1 ղ.

Իլանսըրասընա զոնուլմասան իլանաթ սա իլոթարաթըն սաթըրը 5 ղ.

Մէքթուպլար Կ. Ե. Փանոսեան խմբագրի անունը

Խոթանպոլտա, Գալաթատա Բէնիչէնպիհ-պազարընտա Իրսի խանընտա Ն. 41։

1297 ԶԻԼԳԱՏՏԷ 21 1879 ԹՐԵՐԻՆԻ ԷՎՎԷԼԻ 14

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

ԱՅԱՆՆ ՀԱՎԱՍ

Տուպլին, 27 Հոկտ.

Հիւբիւմէթ Թարաֆընտան, Մ. Բարնէլ, Մ. Պիկկար, Մ. Տիլլոն վէ Մ. Օ Գոնոր ալէյհէրինտէ չիքթիր իթթիհամը ազալարը օլտուղարը ի-չին էմր օլունան Թաագիպաթան տօլաեր, միւմանիէյհիւմիւն, Իրանա նամընա օլարագ բարլամէնթոտա ապա պուլունան քեսֆիֆէյի ըէֆիդէրի, մէզքիւր հէյեթի իթթիհամեէյի գապուլ իթմիշ-ներ տիր։

Բէչթա, 27 Հոկտ.

Էնճիւմէնէրին տունքի կիւն վուգու պուլան իճթիմանտէ, պարոն սը Հայմերլէ, պիր սիւրէ ճէվապ վիրէրէք, Պուլկարարը Պալգանարը թահքիմ իթթիքլերինէ տայիր չուեու պուլան հավատսի մուսատտագ հիչ պիր խապեր ալմամըշ օլտուղունու պէեան իթմիշ, վէ խիթամը նուրթունատա, Շարգ մէսէլէսինտէ, Ավսթրիա իլէ Արմանիա տէվլէթլերի միանէսինտէ իթթիֆագ պէր քէմալ օլտուղունու թէպլիղ էյլէմիշ տիր։

Լոնտրա, 27 Հոկտ.

Մարքի տը Սալիզպուրի, տունքի կիւն Թոնթոնատա, հալը հաղրը թարաֆտարլարընդան պիր զիեաֆէթինտէ իրատ էյլէտիկի պիր նութգատա, տէմիշ տիր քի, տէվլէթլէր Պէրլինտէ Եունանիսթանա տայիր վերիլէն դարարը ճէպրէն իճրա իթտիրմէկէ ապա միւթէահիւտ տէյիլ տիրլեր, Ինկիլթէրրա տէվլէթի իսէ, Եունանիսթանա թէվսիի արաղի իթտիրմէ քլիկի ապա վատ իթմէմիշ տիր։

Սոֆիա, 27 Հոկտ.

Ռէյիսի մէճլիս Մ. Զանդոֆ, պու կիւն բրէնս նամընա օլարագ մէճլիսի մէպուսանը քիւչատ էյլէմիշ տիր։

Պու միւնասէպէթլէ իրատ օլունան նութգատա, բրէնս, չու վէխիմ զէմանտէ լազըմ օլան գուվվէթի անճագ միլլէթ թարաֆընտան կէօսթերիլէն սատագատ վէ հիւսնի թէվֆէճիւ տույղուլարընտան իսթիհսալ իթտիկինտէն, մէզքիւր հիսսիեաթընտան տօլաեր միլլէթէ պէեանը թէչէ-քքիւր էյլէմիշ, վէ Բէթրէսպուրկա վուգու պուլան սէյեահաթընտա, դուրթարընճը օլան Զար հաղրէթլերի թարաֆընտան Պուլղարիսթան հաղդընտա ֆէվդէլատէ պիր թէվֆէճիւհ կէօսթերիլտիկինի անդամը օլտուղունու տերքեար իթմիշ, վէ քէնտիսի էվրօբանըն թէվֆէճիւհիւնիւ հայիղ օլուպ, իմարէթին, դօճուլարը յա տերքեար օլան միւնասէպաթընըն տախի պէր քէմալ իտուկինի սէյլէմիշ տիր։

Բրէնս օրտուտան պահս իտէրէք, իմարէթին գուվվէյի ասքէրլէրէսնէ սոն տէֆա բէսմի կէչիտ իճրա իթտիրտիկինտէ, ասքէրին հալինի բէք միւքէմմէլ վէ միւնթազամ պուլտուղունու սէյլէմիշ, վէ ին-թիեաթ ասքէրլերինին սիրահ ալ-թընա ճէրպ իտիմսէյլէ, ասքերի մէրգումէնին, մանասթարալը պիր կիւնտէ կիւվենիլէպիլէճէք տերէճէ-տէ պիր գուվվէթ հասրլ իթտիկի անպաշլարընընը տերիտիր իթտիրտիկի կիպի, հայտուտպուղա պիր խիթամ վիրմէք իւզրէ, օրտունան իթտիկի խըզմէթլերի տախի խանթ-լուպ, իմարէթին, դօճուլարը յա տերքեար օլան միւնասէպաթընըն տախի պէր քէմալ իտուկինի սէյլէմիշ տիր։

Բրէնս օրտուտան պահս իտէրէք, իմարէթին գուվվէյի ասքէրլէրէսնէ սոն տէֆա բէսմի կէչիտ իճրա իթտիրտիկինտէ, ասքերին հալինի բէք միւքէմմէլ վէ միւնթազամ պուլտուղունու սէյլէմիշ, վէ ին-թիեաթ ասքէրլերինին սիրահ ալ-թընա ճէրպ իտիմսէյլէ, ասքերի մէրգումէնին, մանասթարալը պիր կիւնտէ կիւվենիլէպիլէճէք տերէճէ-տէ պիր գուվվէթ հասրլ իթտիկի անպաշլարընընը տերիտիր իթտիրտիկի կիպի, հայտուտպուղա պիր խիթամ վիրմէք իւզրէ, օրտունան իթտիկի խըզմէթլերի տախի խանթ-

ռա պէրաղմըշ, վէ միլիս ասքէրլինէ տայիր եադգնատա մէճլիսէ պիր գա-նուն լայիհասը թատպիմ օլունա-ճաղընը տապէր վիրմիշ տիր։

Տիկէր չիւպանթը իտարէտէն պահս իտէրէք, բրէնս տէմիշ տիր քի, Պուլղարիսթան թէվսի իթմէք, վէ Պալգանարդան նիմ ճէղիրէսին-տէ քէնտի վազիֆէսինի իֆա էյլէ-մէք իչին տայիմի պիր չալըշնաղը-ղա միւհթաճ տը։ Նիհայէթ բը-բրէնս, տէմիր եօլլար մէսէլէսի իւ-զերինէ մէճլիսին նազարը տիգգա-թընը տավէթ էյլէ, պու խուսուս-տաքի միւզաքերաթը վէ պունատան տօլաեր Պուլղարիսթանա թէրէթ-թիւպ իսթճէք վազայիֆի, հիւբիւ-մէթին մէճլիսէ թէպլիղ էյլէյէճէ-կինի սեօյլէմիշ տիր։

Պէրլին, 27 Հոկտ.

Պէրլինին թահվիլաթը Օսմանիէ համիյէսի, Պապ Ալի իլէ միւզա-քերաթա կիրիշմէք իւզրէ, պիր զո-միթէ ինթիխապընա հազըրլանմադ-տա տըրլար։

Բէթրէսպուրկ, 27 Հոկտ.

Հէրօրա գազէթասը, Մ. Կլաքսա-թընըն բօլիթիկասընը թայինպ էյլէ, Ռուսիա տէվլէթինին, միւշարիէյ-հին տէվլէթի Այրեռ ալէյհինտէ իթթիխաղ էյլէտիկի ճիհատտէ բո-լիթիկասընա սիւրիւք իթմէմէճէկի-նի պէնան խաթեօր։

ՄԻԹԹԷՆԷՎԻՅԷ

Ղազէթալարտա օգունտուղունա կէօրէ, գալիպա Վէյլ Բիղա բաշա հաղրէթլերի Արնավուտլարը թէս-քին խէմէտիկինտէն, միւշարիէյհ հաղրէթլերի կէրի չագրըլարագ, Եէրինէ Մանսոֆբը վալիսի Տէրվիշ բաշա հաղրէթլերինին կէօնտէրիլ-մէսի գարարլաշըրըլմըշ օլտուղու ճիհէթլէ, միւշարիէյհ հաղրէթլէ-րի, սալը կիւնիւ պիր մըգտար ասաքիրի Եահանէ ալարագ Սէբա-նի.քաէն հարէքէթ պուեուրմուշ-լար տը, վէ պու հիսապճա եա-ը Տուլչինօեա մուվասէլէթ պաս-եաբաճագլարը մաղնուն պու-լունմուշ տուր։

Միւշարիէյհ հաղրէթլերինին մէէմուրիեթլերի, Տուլչինօ մէսէ-լէսինտէ էհալիյի Միւսլիմէնին հէր վէճհ իլէ մուհաֆազայը հուգու-ղը.ղա մասլահաթըն եադգնատա խի-թամ պուլմասը էսապագընը խսթիհ-սալի մատտէսի օլտուղու սէօյլէն-մէքտէ տիր։

Հարպիեէ նէզարէթի ճէլիլէսին-տէ թէսրիի մէսալիհ զըմնընատա պիր գօմիսիոն թէշէքքիլ էյլէտիկինի եադմը.ղ իսթ։ Պու տէֆա ալը-նան մալիմաթա նազարէն, պուն-տան պէօյլէ ասհապը մէսալիհին իշլերի կէճիքմէմէք իւզրէ, մէգ-քիւր գօմիսիոն ազասընա տախի թալիմաթը մախսուսէ վիրիլմիշ տիր։

Մէարիֆ նազրը Բեամիլ բաշա հաղրէթլերինին Տէրիսատէթտէ վաղը մէքթէպլերին էմրի իտարէ վէ ճիհէթի թէարիսիեէլերինի Բիւշ-տիեէ մէքթէպլերի միւտիրի Սէլիմ էֆէնտի հաղրէթլերիյէ պէրաղէր թէֆթիշ վէ մուայենէ պուեուրմաղտա օրտուղլարը կիպի, մէմա-լիքի մահրուսէյի Եահանէտ քեա-յին մէքթէպլերին տախի թահղը-ղը ահվալլերի զիմնընատա, պու քէր-րէ Բաւմէլի վէ Անատօլու ճանիպի-նէ ասհապը ֆաղիլէթ վէ իգթի-տարատան իքի զաթը կէօնտէրիլ-մէքտէ իտուքլէրի մամէմնունկյէ իշլետիլմիշ տիր։

Մ. Կոշէնին Եէրինէ Տէրիսատ-էթի Ինկիլիթերրա սէֆարէթինէ թայինին իտիլէմէք.ը օրան լորտ Ֆրան-սիս Նարիեէ հազդրնտա, Մէսըն-ճըր դաղէթասը պէր վէճհի ատթ մալիմաթը վիրիեօր.

«Լորտ Ֆրանսիս Նարիեէ մէղլէ.քի սեեասիեէ 1840 թարիխինտէ տա-խիլ օլարագ, 1843 տէ Տէրիսատ-էթի սէֆարէթինէ ատթաշէ թայ-էին օլունմուշ, վէ 1846 սէնէսինէ դասար մէմուրիեէթի մէզքիւրէտէ գալըպ, պուրատան Նարօլի սէֆա-րէթի քիթապէթինէ թայինին օրտ-նարագ, 1848–49 սէնէլերինտէ վու-գու պուլան դարբէզէլդ էնսասը-տա, մասլահաթկիզ.ղարլըդ իթմիշ տիր։

«Միւշարիէյհ օրտատան Բէթրէս-պուրկա կիտիպ, 1854 տէ միւնա-սաթթն գաթթ օլունտուղունա գա-սար օրտատա գալմըշ, վէ պունատան սոնրա սէֆարէթ սըրքեսթիպլի սը-ֆաթը.ղրա Տէրիսատէթէ կէօնտէ-րիպ, 1857 տէ Ռաշինկթըն սէֆա-րէթինէ թայինին իտիլմիշ տիր։ Մու-սախսարէն եէքտիկէրինի միւթէա-դէպ Լահայ օրթա, վէ Բէթրէս-պուրկ վէ Պէրլին էլչիլերլերինէ մէ-մուր օլմուշ տուր։ Միւշարիէյհ լորտ Նարիեէ 1866 տա Մատրաս վալիսի օլուպ, 1872 թարիխինտէ մէմուրիեէթի մ.ղքիւրէտէն խթի-ֆա իթմիշ, վէ պարօն էթթրիդ իւն-վանը.ղա պարօն օրմուշ տուր։

«Պինատէն ալէյհ միւշարիէյհ հաղրէթլերինին տիբլօմասիսէ թէ-ճարիպի օրուպ, 6 սէնէ մէմուրի-էթլերի Ալիեէտ պուլունմուշ օլ-տուղունատան, Աժանս Հավասին թէլէկրաֆնամէսի միւհթէվիեաթը զայրի միւհթէմէլ օլմաեըպ, ֆա-գաթ միսիթագպէլատէն պահս իտի-եօր։ Պունատան պաշգա, մէզքիւր թէլէկրաֆնամէտէ կէօսթէրիլէն իհ-թիմալ ագլէ մուվաֆքգ պիր իհ-թիմալ տը։»

Էրզրում վէ Վան վիլայէթլերի գօմիսէրլերիեուսուֆբաշա հաղրէթ-լերիդէ Սէրգիս էֆէնտի հաղրէթլ-երինին Վանատան Պիթլիս իւզերին-էն Մամուրէթ իւլ Ազիզէն թը-բրպիզնա ազիմէթ էյլէտիքլերի դաղէթալարտա եադրըմշ իսի։

Եուսուֆ բաշա հաղրէթլերի ա-լահաղը էմրի պէ.ըլենէրէք, թրա-պիզնատա արամ պուեուրուպ, Սէր-գիս էֆէնտի հաղրէթլերինին Տէ-րիսատէթէ կէլտի.ըլերի խապէր ալընմըշ տը։

Հասան–գալէա գառապատը ճի-վարընտա պուլունան զիֆթ մատ-նիլլէ, Աղճալար գարիեէսինտէ վա-գը զըրնբճ մատէնին, վէ օրալար-ճա վիճուտի խապէր ալընան մա-տէնիեաթը սայիրէ.յի քեչֆ վէ մուա-ենէ էյլէմէք իւզրէ, էրզրում վի-լայէթի մատէն միւհենտիսի Ա-.բիֆ էֆէնտի ազիմէթ իթմիշ, վէ կէօթիւրէճէկի էվրադը քեչֆիեէ իւզերինէ ամէլիսթընա միւպատ-էթի օլունաճաղը թապիի պուլուն-ատուղու, Էնվարը Շարգիեէ նամ էրզրում զաղէթասընատ կէօրիլ-միշ տիր։

Տէրունի քէօրբիւ խտարէսի վա-բօրլարընատա վուգու պուլան տէհ-շէթլի դաղա, հիւբիւմէթի Սենիյ-յէնին նազարը ալիդաթընը ճէլդ վէ տավէթ էյլէտիկինատէն, Լիման տայիրէսի թարաֆընտան, իտարէ-յի մէզքիւրէտէ մէվճուտ վաբօր-լար, պահրիեէ ինչաթի մէմուրլար-ը վէսաթաթը.ղա մուայենէ իթ-տիրիլիպ, չիրիւքլիեիւ թէպէյ-յին խանէլէրին թամիր իտիմէ-տի.ըճէ, տէնիզէ չըդարբըլմամասը, վէ հէր պիր վաբօրուն, նիւմէրօսունա մուխտուս օլարագ, զաղէթալար իլէ իրան օլունտուղու մըգտարտէն զի-եատ եօլճու ալմասը խուսուս-լարը թահթը մէմնունիեէթէ ալընմը.ղ, վէ պու մէմնունիեէթ իւզերի-նէ, իտարէ.յի մէզքիւրէ Դասըմբա-շա իսկէլէսինէ իշլէթմէքտէ օլտու-ղու վաբօրլարընն պիրինի չիրիւք-լիկէ չէքիպ, մէզքիւր իսկէլէ.յի պիր վաբօր իլէ խտարէեէ գարար վիր-միշ տիր։

Զըդան ճիւմատա կիւնիւ, Ռում տօգթօրլարընատան Մ. Զամպազ օ-նուն Պէյօղլունտա վագը խանէսի-նին թարացատընատան, միւմանիէյ-հին խըզմէթ.քարը պուլունան 27 եուշընատա պիր տէլիգանլը գա-զատէն իթթիխամլինտէ.քի խանէնին պաղչէսի թաշլարընա տիւշէրէք։ գալաղ թարաֆընտան գաֆթասը եարբրմշ, վէ պիր չօգ գան պուշան-մըշ օլտուղունատան, պիլչարէ իւչ կիւն եաշատըգատան սոնրա, միւ-թէէսիրէն վէֆատ էյլէմիշ տիր։

Ֆրանսըզլարընն, «սէպէպի գարբ օլմալը տըր» տարալը մէսէլինէ, պիչարէ տէլիգանլընին տախի չու-ֆէլրա.քէթ տիւշար օրմասը, իշի-տիլմիկինէ կէօրէ, զալիպա եանը-տա.քի էվին պէղէմէսիյլէ ալէագա իտէրէ.ք, կէօրիւշմէ.ք իւզրէ աշաղը ինմէ.ք իսթէմէսինտէն նէչէթ էյլէ-միշ տիր։

Պիր իքի կիւն ագտէմ եէսի-Դուլէտտէ չէօյլէ պիր վագրա վու-գու պուլմուշ տուր. Սիֆնօս նամ Ռում դարիեէսի սէ.քէնէսինտէն պիր ատէմ, պիր խայլի սենէլերտէն պէ-ռու եէսի–Դուլէ ճիվարլարընատա վագը պիր պաղչէտէ պուլունմադ-տա իքէն, պագը սարիդլէր խանէ-սինէ կիրմէ.ք իսթէմիշլէր։ Պաղչէ-վան իսէ, էլինէ պիր բէլվիրը ալա-ըադ, պաղչէնին հէման եըգըլմըշ օլան տիվարընա տոզրու եիրիւմիշ, վէ պագը հարա.քտի միւշահէտէ էյլէտիկի մահէլլէ տէօրթ տէֆա տա-թէշ իթմէսիյլէ, հիչ պիր հարէ.քէթ վէ սէտտա իշիտիրմէզ օլմուշ։ Պու-նուն իւզերինէ պաղչէվան, սարիդ-լեր ֆիրար իթմիշլեր տիր զանը.ղյա դուլիպէսինէ ատտէթ իթմէ.քտէ ի-.քէն, եօլտա պիր մէճհուլ չախս թարաֆընտան պօղաղընատան գամ-ըանը.ղմը.ղ, վէ պաղչէվան եիկիա պիր .քիմսէ օրմազլէ, մէրգումուն էլէ-ընտէն գուրթուլուպ, եէնիտէն սիրահընը խսթիմալէ դըեամ իթմիշ վէ մուհաճիմին իւզերինէ իքի տէ-ֆա ատթէշ իթմէսիյլէ, մէրգումա-մադթուլէն եէրէ սէրմիշ, վէ .քէն-տիսի ֆիրար էյլէմիշ տիր։

Կէչէնտէ Խոթանպոլտա Համիտ-էէ թիւրպէսինէ խըրսըզ կիրէրէ.ք ֆաղը զիդ.ըմէթ էչտա սիրդամ օ-ըանատուղունու եաղմը.ղ իսի.ք։

Պէյօղլու բօլիս միւտիրի Ռահրի բաշա հաղրէթլերինին էչեայի մէս-ըուգէտէն պիր սօրղուճու, Պէյօղ-լուտա պիր գաեեումճուտա պուլա-ըադ ագչէսիյէ ատղ իտիպ, տունքի կիւն Զապթիեէ նէզարէթինէ կէթիրմիշ, վէ պու գատար պիր սէրբիշթէ իյէ սարիդլերին եադգնատա տերտէսթ իտիլէճէկի տերքեար պուլունմուշ տուր։

Բազար կիւնիւ Պէկիրատա օրմա-նընատա պէնպէրէք եադգն պիր մա-հէլլատ, պիր ատէմին նաչը պու-լունագ, զապթիաճա թէգգիդատի իճրա գելընմագատա պուլունմուշ օլ-տուղունու Դուրիէ ա'Օրիան զաղէ-թասը եադրեօր։

Էյուպ տայիրէի պէկէտիեէսի խատէմէլերինատէն իքի զաթը, իճրայի վազիֆէլերինատէ սայի իս-թիմալերի թէպէյյին իթմէսի իս-զերինէ, Շէհիր էմանէթի թարա-ֆընտան թարտ օլունմուշ, վէ ան-ճագ պունլարատան պիրինին թահթը մուհաքէմէեէ այընարագ, հաղ-դընատա միւճազաթը գանսնիեէ իճ-բասը միւհագգագ պուլունմուշ օլ-տու իշլետիլմիշ տիր։

Դուրիէ ա'Օրիանատա օգումուշ տուր։

Կէչէն ճիւմատա իրթէսի կիւնիւ ագշամ իւսթիւ, Պէյօղլունատա Այ Դոսթանթին քիլիսէսի ճիվարընատա պիր թագըմ իբրոսզլար, օրատան կէչէն պիր եօլճունուն իւզերինէ ալթըըզ, տատթ վէ աղչէսինը ալ-մըշլար տը։

ԻԽՈԹԱՐ

Բիեանգօմուղատան քէնտի պիլէթ-լերինէ պիր չէյ խատպէթ իթմիշ օ-լանլարը, պու ճիւմատա կիւնիւ, Պիսիլիք եէնի խանան եօղարը գա-բուտու տայիրէսինտէ վագը 10 նիւ-մէրօլու օտատա, սատթ 4 տէն 8է գատար պուլունաճաղը.ղատան, թէչրիֆ իտէրէ.ք ալմալարընը իխ-թար իտէրիզ։

—o—

ԻԼԱՆ

Համպուրկ հիւբիւմէթի, պիսիլիք պիր Բիանգօ իճրասընա եէնիտէն միւսատ իթմիշ, վէ պու թէչէպիսէ պիր հիս-նի ըէվաճ վէ հէր թարաֆտա էմնիյյէթ քէսպ իթտիրմէք իւզրէ, հիւբիւմէթի միւշարիէյհա, քեաֆֆէյի իքրամիեէլ-էրին թէէտիեէսի մէսուլիեէթինի տերիհ-տէ էյլէմիշ տիր։

Համպուրկ շէհրինին, Ամանիանը էն զէնկին մէմլէքէթլերինատէն օլմասը, վէ թէէտիեաթը, հիւբիւմէթին քեաֆֆէյի խագինէ ֆոնտոլարը.ղա թէէմին իտիլմէսի ճիհէթիյլէ, իշ պու Բիանգոնուն մաղսու-թիեէթի հաղդընտա ապա շիպհէ գալմազ։ Իզանթալ վէ շիրէքեասը պանգասընին, պիլէթլերին միւսաասընը եէնիտէն տերիհատ իթմիշ օրմասը տա տահա պիս-յուք պիր էմնիյյէթ տիր։

Մէզքիւր Բիանգոեա տայիր օլան իլան պու կիւնքի զաղէթամիզատա միւնտէրիճ տիր։

Գօմիսիոնճու օրմանարագ, տօղրուտան տօղրուեա պիլէթ սաթըն ալմագ իսթէ-եէնէր, սիբարըլարընը տօղրուտան տօղ-ըուեա Համպուրկտա Իզանթալ վէ շիրէքեասը Բիանգոսունուն պաշընճա մէր-քէզինէ կէօնտէրմէսի, տահա իյի իթ-միշ օլուրլար։

ԻՍԹԻԼԱՐ ՆԻՇԱՆԼԱՐԸ

Գոնթ Լորիս Մէլիգօֆ, վաթա-նընա լաեըդ պիր զաթ օրմուշ տուր։ Սեպտ. 17 թարիխի պէեանանամէ-յի իմբէրատօրի, պիր նէվի միւսա-սատթ պէեանանամէսի օրուպ, պուն-տա Զար հաղրէթլերի, պունատան պէօյլէ Ռուսիանըն թարիգի թէ-ըրագըեա վէ սուլհբերվէրանէեէ կիրէպլիրճէկլինի պէեան էյլէմիշ տիր։ Վէ պու տա միւշարիէյհ էր-

մէն ժէնէրալընէն էմրի պասիրէթի, ֆէթանէթի վէ խըտմաթը մահիրանէսի սաեէսինտէ տիր։ Իմբէրաթօր Ալէքսանտր հաղրէթլէրի, օլ պապտէ քէնտի շիւքրանկյէթինէ պիր տէլիլի ալէնի օլմագ իւզրէ, ասըլ Ռուս օլանլարա պիլէ նատիրէն վիրիլէն Սէնթ-Անտրէ նիշանընը իթա իլէ, քէնտի տախիլիեէ նազըրլարընը էն եիւքսէք միւքեաֆաթ իլէ թալթիֆ էյլէմիշլէր տիր։

Ռուսիատա իֆթիխար նիշանը օլարագ, եալընըզ Սէնթ-Անտրէ նիշանը օլմաեբպ, Զար հաղրէթլէրի Լօրիս Մէլիգօֆա մէղքիւր նիշանը իթա իթտիւքլէրի հատէ, հարպիեէ մէճլիսի ազասընտան գենթ Սիէվերսէ տախի Սէնթ Ալէքսանտր Նէվսքի նիշանընըն մուրասսա պիր գբթասընտան իհսան պուեուրմուշլար տըր։ Պու նիշան տախի 1722 տէ պիրինճի Բէթրօ թարաֆընտան, պիւյիւք Եարօսլավ բրէնսին օղլու օլուպ, Շուէտլէրի, Տանիմարգալարը վէ սայիրէ յի մաղլուպ իտէն վէ Ռուսիանընը կրան տուգասը օլարագ, 1263 տէ վէֆաթ իթմիշ օլան իհթիեար գահրամանընը վէ Ռուսիալը ազիզին հիւրմէթինէ իհսան օլունուպ, կէրչի Սէնթ Անտրէ նիշանընտան տուն իսէ տէ, պու ճիւմլէ իլէ տախի պիյիւք նիշանլար տէրէճէսինտէ պուլունմագտա տըր։ Սէնթ Ալէքսանտր Նէվսքի նիշանընը ալէամէթի, ալ բէնկլի չէրիտէն ասըլմըշ օլան գարագուշ իլէ գբրմըզը պիր խաչ տըր։

Պունլարտան սոնրա կէլէն նիշանլար, շունլար տըրլար. Սէնթ Ան նիշանը գբրմըզը խաչ օլուպ, պունուն չէրիտի գբրմըզը իլէ գարըշըգ սարը տըր։ Սէնթ-Սթանիսլաս նիշանը, պունուն չէրիտի գբրմըզը վէ պէեազ տըր։ Սէն ժօրժ նիշանը քի, իլքինճի Դանիէլինա նամ իմբէրաթօրիչա թարաֆընտան դեկտ. 7 տէ վէ 1769 տա թէէսսիս օլունմուշտուր։ Սէն Վլատիմիր նիշանը տախի, միւշարիէյհանընն սալթանաթը զէմանընտա իհսան խոլմիշ օլուպ, պու տա տէօրթ սընըֆա թագսիմ օլունմուշ տուր։

1714 տէ պիյիւք Բէթրօ, քէնտի զէվճէսի Ալէքսիէվսաեա հիւրմէթէն, գատընլար իլէն Սէնթ Դանիէլին նիշանընը թէէսսիս իթմիշ տիր։ Պու նիշան իլքի սընըֆ օլուպ, քէնարընա կիւմիւշ չէվրիլմիշ ալ բէնկլի պիր գօրտոնտան ասըլմըշ տըր, վէ մէղքիւր գօրտոն սաղ ումուզտան սոլ թարաֆա գատար միւմթէտ օլուր։ Եալընըզ Մէնցիգօֆ պու նիշան իլէ թալթիֆ իտիլմիշ տիր։ 1831 տէ իհսան օլունմուշ օլան էկլը Պլան նամ նիշանա կէլինճէ, պու տախի լաճիվէրտա չէրիւլի օլուպ, սոլ ումուզ իւզէրինէ թաալիդ օլունուր։ Պունուն խաչը կիւմիշտէն տիր, վէ աղըզ չէքիլմէտ մինա իլէ իշլէնիմիշ օլարագ, սէքիզ ատէտ ուճու վար տըր։

Ավստրիա-Մաճար տէվլէթինին Իսբանիա միսիլու պիր Թուազն տ'Օր նիշանը օլուպ, իքի տէվլէթին տախի ըէգապէթ իլէ վիրտիքլէրի պու նիշան, Պուրպոն տուգասը օլան Համիյյէթլու իւչինճի Ֆիլիբ զէմանընտա իհսաս օլունմուշ տուր։ Պաղբլար տերլէր քի, միւշարիէյհ պու նիշանը Բօրթիկեզ խանէտանընտան Իղապէլա իլէ վուգու պուլան ագտը իզտիվաճընա հիւրմէթէն իհսաս իթմիշ տիր, տիկերլէրի իսէ, քէնտի գբրմըզը սարը մահպուպէսի օլան Մարի տը Ֆըրիւմպրիւճիւն զիքրի իչին իհսաս իթմիշ օլաուղունու պէեան իտէրլէր։

Պիր արալըգ Ֆրանսատա տախի պիրինճի Նաբօլէօն Թարաֆընտան Թրուա Թուազն տ'Օր նիշանը իհսաս օլունմագ իսթէնիրմիշ իսէ տէ, մուվաֆֆադ օլունմամըշ տըր։

Ավստրիանընն տիկէր նիշանլարը չունլար տըր. Մարի Թէրէզ, ասքէրի նիշանը, էլիզապէթ Թէրէզ, Սէնթ-Էթիէն տը Հօնկրի, վէ 1808 տէ իհսաս օլունմուշ օլան Լէօբօլտ նիշանը։ Պու սոն նիշան իւչ սընըֆ օլուպ, էհլիլեէթ վէ լիեագաթը օլանլարա իթա օլունապիլիր, վէ խաթէք իտէնլէրէ ասըլզատէլիք հագգընը տախի իթա իտէպիլիր։ Պու նիշան, գբրմըզը մինա իլէ իշլէնիլմիշ սէքիզ ուճլու պիր խաչտան իպարէթ տիր։ Պունուն քէնարը պէեազ տըր, վէ իւզէրինտէ իմբէրաթօր թաճը թասվիրի պուլունտուղու կիպի, էթրաֆընտա տախի մէջէ ադաճը եաբրագլարը թէրսիմ իտիրմիշ տիր։ Պու նիշանըն չէրիտի գբրմըզը վէ պէեազ տըր։ Ավստրիանընն, գատընլարա մախսուս օլարագ Գրուազ-էթուալէ նամընտա տախի տիկէր պիր նիշանը պուլունմագտա տըր։ 1190 տա իհսաս օլունուպ, 1865 ապրիլինտէ եէնիտէն թանզիմ իտիրմիշ օլան Օրտրը Թէօթոնիք նամ նիշանտան մատտա, Ավստրիանընն էլեէվմ Դուբոն տը Ֆէր նամընտա պիր նիշանը տախի վար տըր քի, 1804 տէ վէ յունիս 5 տէ Իթալիա գրալը օլան վէ Լոմպարտիատան Վիէննա խանէտանընա ավտէթի իւզէրինէ, Ավստրիալը օլմուշ պուլունան իմբէրաթօր Նաբօլէօն Թարաֆընտան իհսաս օլունմուշ տուր։

Պավիէրանընն, Սէն ժօրժ նիշանընընն պիյիւք ռիւթպէլէրինտէն մատտա, Մաքսիմիլիէն ժօզէֆ նամընյա պիր ասքէրի նիշանը, Լիեագաթ նիշանը, Դուրօն տը Պավիէր նիշանը, Սէն-Միշէլ նիշանը, խասէթէն ուլում վէ սանտիեէ մախսուս Մագսիմիլիէն նիշանը, Լուի նիշանը, 1866 տա իհսաս օլունմուշ ասքէրի տիկէր Մէրիթ նիշանը, վէ գատընլարա մախսուս պիր չօգ նիշանլարը տախի պուլունմագտա տըր։

(Պոէջյէն «ոնրա»)

ԲՐԷՆՍ ՏԸ ԿԱԼԸՆ ՊԱՇԸՆԱ ԿԷԼԷՆ ՊԻՐ ՎԱԴԱԱ

Սէն-Բէթէրսպուրկան Ամէրիգանընն Նիւ-Եօրգ-Սընն զաղէթասընա եաղըլարընա կէօրէ, Ինկիլթերրա վէլիի ահաբ Բրէնս տը Կալընն, շէհրի մէղզուրատա պուլունտուղու հէնկեամտէ, շու ամիտէքի շաեանը թէաճճիւպ վագա վուգու պուլմուշ տուր. իմտի, թէքմիլ մէսուլիյյէթի մէղքիւր զաղէթանընն իւզէրինէ պրրագարագ պէեան իտէրիզ։ Շէօյլէ քի, սէրայի իմբէրաթօրի նաղբրը գենթ Ամէրպէրկի ճէնապլէրի, բրէնս տը Կալ հաղրէթլէրինէ միւքէմմէլ պիր զիեաֆէթ քէշիտէ իյլէսիկինտէն, մէղքիւր զիեաֆէթ տլաֆրանկա սապահընն սաաթ տէօրտինէ գատար տէվամ իթմիշ, վէ բրէնսի միւշարիէյհ հաղրէթլէրի, նէֆիս շարապլարատան վէ ալէխուսուս շամբանեարարատան պիր աղ զիեատէճէ իշմիշ օլմասը ճիհէթլէ, գաֆտրը էրէյիճէ տիւմանը օրտուղու հալտէ, զիեաֆէթ խիթամընտա, իգամէթինէ թախսիս իտիլմիշ օլան Դըշ Սէրաեընա եօլճու օլմուշ տուր։

Բուհպան թագբմընա մախսուս օլան Սէն-Սինօդ նամ էգնիյէնին էօնիւնտէն կէշմէքտէ իքէն, մէղքիւր պինանընն եիւզիւ, կէօզլերինէ, կիտէճէկի սէրայ կիպի կէօրինտիւկինտէն, արապաճբեա, արապաեը տուրտուրթմասընը էմր իթմիշ, վէ հէր նէ գատար արապաճը տա եանընը օլմասընը, եանի օրասընընն, կիտէճէքլերի սէրայ օլմամասընը բուսճա խապէր վիրմիշ իսէ տէ, միւշարիէյհ հաղրէթլերի անպաեամաեարագ, մէրգումու տէֆ իյլէմիշ, վէ պիզզաթ քէնտիսի, կիտիպ Սէն Սինօդուն դաբուսունու էլէ ալմը, վէ հէնուզ ույդուսու պաշընտա օլան պիր բաբաս գաբուեու աչարագ, քէզալիք բուսճա օլաուղու հալտէ, էօյլէ պիր միւնասէպէթսիզ վագբթատա նէ իսթէտիկինի սիւալ իթմիշ տիր։

Հալ պու քի բրէնս հաղրէթլերի պունուն լիսանընտան տախի պիր շէյ անլամատըզընտան, մէրգումուն սէօյլէտիքլերինէ էհէմմիյյէթ վիրմէյերէք, գաբուտան իշերի կիրմիշ, վէ քէնտի տայիրէսինէ կիթմէքտէ տիր զաննիյլե, իսէրու տօղրու կիթմէկէ պաշլամըշ տըր։

Բաբաս միւշարիէյհին մէղքիւր հալինի կէօրէրէք վէ շիւբհէյե զահիպ օլարագ, իսէրու կիթմէքլիքտէն մէնն իթմէք իսթէտիկինտէն, բրէնս հաղրէթլերի, եումուղ բէհլիվանլըզը սանաթընա միւրաճաաթ իլէ, մէրգումու եէրէ սէրմիշ, վէ պիթթապի պու հէնկեամտէ բաբաս պաղբմաեա պաշլատըզընտան, բաբասլար ուեանմըշլար, բօլիսէ խապէր գիբմիշլէր, վէ միւշարիէյհ տէ բօլիսլէրէ բուսճա իֆատէյի հալ իտէմէտիկինտէն, նիհայէթ միւշարիէյհի մէրքէզէ կէօթիւրմէքլիկէ մէճպուր օլմուշլար տըր։

Ղարիպ եէրի տէ շու տուր քի, իմբէրաթօր հաղրէթլերի, միւսաֆիրի պուլունան զաթը մուաղզամընն կիճիքիպ սապահա գատար կէրմէտիկինի կէօրէրէք, միւշարը էնտիշէ օլաուղունտան, շէհրի մէղպուրուն հէր թարաֆընա տատմիար իրսալիյլէ արաթաբրմըշ իսէ տէ, քիւլլի դայրէթլերի պիհուտէ օլմուշ տուր, չիւնքի, մէէմուլտէն պուլունան հիչ պիր եէրտէն խապէրի ալընամամըշ տըր։

Պատէհու զապթիյէ նազըրը պուլունան զաթ, պիր քէրրէ տէ մէրքէզլերէ խապէր կէօնտէրիրմէէնինի տիւշունմիշ, վէ միւշարիէյհին, պուլունտուղու մէրքէզտէ ուեումագտա օլմասը խապէրի ալընմըշ տըր։

Պու խապէր իւզէրինէ, իմբէրաթօր հաղրէթլերի, վուգուի հալտէն տօլաեը կիւմէյէ պաշյատըզը կիպի, բրէնս հաղրէթլերի տախի, թօհաֆընա կիթտիկինտէն, միւշարիէյհէ հէմճիւմպիւշ օլմուշ տուր։

Ֆագաթ, պէօյլէ պիր վագաա, բրէնս հաղրէթլերինէն ազամէթինէ թօղունաճաղընտան, էվվէլ էմրտէ սէթրինէ չալըշըմըշ իսէ տէ, հէր նասըլ իսէ միւշարիէյհ, սէրայ գատընլարընտան պիրինէ սէօյլէմիշ օլուպ, վէ գատընլարատա իսէ էսրար սագլամագլըգ նատիրէն կէօրիւլէկէլտիկինտէն, իշ մէյատնէ չըգմըշ, վէ սալթնլարատա լապըրատըզ կէնզէկէ պաշլամըշ տըր։

Սիվրի-Հիսար, 2 հոկտ. 1880

. . . Խմբագիր,

Մինչդեռ ամենուրեք իրենց ներկայ վիճակէն դժգոհ անդադար կը բողբոջեն այդ մասին, կողքան իրենց եղկելի վիճակը և կը հայցեն այլոց դուռին՝ որ դէթ սատար մի ըլլայ իրենց առժամանակեայ քաղցուց փարատման։ Լոկ այն տեղերը չեն զմարդ քաղցու ենթարկող նողկալի ճիւաղները և որոց ձայնից հառաչանաց արձագանգը հրապարակաւ միշտ կրկնուելու վրայ է ամեն լրագրաց միջոցաւ, և առաւելապէս ազգօգուտ Մանզումէիդ ճշդրտապատում սիւնակաց մէջ, այլ կան տեղեր որոց հեծեծանքը անսեղի եղած են ցարդ կականաբարձ չըլլալնուն համար։ Ահա այս վերջնոց կարգէն է Սիվրի-Հիսար, որ մէկ քանի տարիներէ ի վեր աստղ մը իւր ճակատագրին միջօրէական-նին վրայ հաստատ ունենալովը, դժբաղդաբար այն ալ խոժոռադէմ նայուածքով մը կըսպառնայ միշտ քաղաքացւոցս դլխուն ազգի ազգի հարուածներ տեղացնել. ուրնութիւնն ալ դոգցես անոր հետ համբնթաց շարժելով, երկոցունցն ի միասին ներգործութենէն արտադրած անտանելի արդեանցը տակ շնչասպառ ընկճած կը լռէ ու կը լռէ. բերան չունի բանալու, ոչ ալ լեզու բարբառելու, վասն զի ընդարմացած է բերանը, և լեզուն ի քիմն իւր կցեալ բլալով, ցայսօր չէ կարողացած գտնել իրեն թարգմանը, որպէս զի ներքին ցաւերը ի յայտ ածէ առ ի դարման։ Թողեալ զայս, անցեալ տարի համայնաճարակ մարեխի տեղացման մը եօթը շրջակայ գիւղացւոց ականջը հասնելով, նոցա սրտից մէջ վհատութիւն մը սկսաւ թագաւորել իրենց վաստակաց արգասիքը ի դերեւ ելնելը յառաջագոյն նկատելով։ Սոյն երկիւղիւ վերստին սերմանուածը նուաղ էր, այնուհետև հիւսիսային փոքրիկ հողմով յառաջ մղեալ սաստիկ ձմեռ մ'ալ զայնս գերազանցեց, թէպէտեւ բաւական նոյն վընասակար ճճիներն հողոյն տակ անշունչ դիակ դարձուց, բայց և այնպէս յիշեալ դառնաշունչ ձմերան արշառաց և արմտեաց հասուցած վնասներն բրած օգուտները փճացուցին։ Եւ եղանակ մը վերջը դարձեալ ճճեաց մնացածները դեռաբոյս հասկաց հիւթերը ճաշակելով ու ճիւղերը հնձելով, կրցան իրենց մարմնոյն սնունդն հոգալ. յայնժամ իւրաքանչիւրոց գուշակութիւնները անվրէպ կատարեցան, որով ցորենի և գարւոյ գիները եռապատիկ բարձրացան, և տակաւին բարձրանալու վրայ են։ Քանանացւոց երկրին պէս, և եկուր տես որ չկայ Եգիպտոս մը, ուրկէ ըստ պիտոյից բերուին։ Եւ եթէ ըլլայ ալ ինչ օգուտ պիտի ընծայէ, վասն զի հասարակութեան ենթակայ եղած չքաւորութիւնը արմտեաց չքաւորութենէն աւելի կը տառապեցնէ։ Ամեն օր անթիւ արջառներ, ոչխարներ և գրասաներ ի վաճառ կը բերուին ծախուելու համար, սակայն ո՞վ պիտի գնէ։ Ոմանք իբրեւ իրենց դրամագլուխ ոչխար, և իբրեւ ապրանք ունեցած պրծոնները (որ կէս գնոյն եղած է) ի տարել հարկին ճնաուս ծախելով ցորեան կը գնեն։ Ոմանք փերեզակ, որք քաղաքիս մէջ առ և տրոց նուազեալ վիճակ մը ունենալէն հարկադրուած էին շրջակայ գիւղերը երթեւեկելու, որպէս զի ընտանեաց պարենները հայթայթեն, իսկ այժմ ոտ ալ դադրած է գրեթէ տարիէ մը ի վեր ճամբորդները արձուց պէս յափշտակող մի քանի սպառազէն աւազակաց հրոսախմբի մը երեւան ելնելուն առհարկութեամբ։ Իրենց զինակրութեանը վատահ ուրիշներն ալ առ ի քաղցէ յակամայս ճամբայները կըսպասեն երթեւեկողաց դոյզք կողոպտելու համար, ինչպէս 8–9 օր առաջ պատահած ցաւալի դէպքերն ըսածներս կրնան հաստատել։ Տեղւոյս սղութեան պատճառաւ հեռաւոր երկիրներ ցորենի համար գնացող քանի մը ուղտապաններ, վերադարձնուն աւազակաց հանդիպելով, ուղտերով հանդերձ բերած արմտիքները անոնց յանձնելով ձեռնունայն կը դառնան իրենց գիւղը։ Իսկ մարդասանձ ախոյեանները մարտի յաղթանակաւ վերադարձող քաջ զօրականաց պէս ձեռք ձգած աւարները անվրդով բնակավայրերին հասցունելով, զանոնք լաւ մը տեղաւորելէն վերջը, ուղտերը սանձարձակ թող կուտան 'ի լերինս։ Նոյն օրերը կառապան մ'ալ քաղաքս խաղող բերելով ծախելէն վերջը, անոր գնով աղ գնելով, սայլովը գիւղ տարած միջոցին քաղաքէս 3 ժամ հեռաւոր ճամբուն վրայ 4–5 աւազակներ գիւղացւոյն մախաղները որոնելով, ձերբակալած որսերնին չի փախցընելու դիտմամբ աղը առնելով թափուր կարձակեն։ Ասոնք և ասոնց նման անհամար տարօրինակ դիպուածներ գրեթէ հանապազ տեղի ունենալու վրայ են։ Մարդասպանութիւններն ալ մտքէ դուրս չեն։ Նախորդ շաբթուս մէջ Կիւն-եիւղի կոչուած 5 ժամ հեռու գիւղին ճամբուն վրայ գլխատեալ Ցանկի մը դիակը գտնուած է։ Ահաւասիկ խմբագիր տէր, տեղւոյս հասարակութիւնը իրեն որպիսութեանց ցաւալի հանգամանօքը կրցած է պլոց ծանօթանալ, և ոչ թէ դրուատելի պարագայիւք, սակայն կը հանդուրժէ տակաւին, զօր օրինակ թմրած մարդ մը, որ իւր թմրութեան վայրկենին ամենայն ինչ անզգալի է ուրախութիւն և տրտմութիւն, այնպէս իմա՛ և քաղաքացւոյս արդի կացութեան նկատմամբ։

Արդ հաճեցէք Ցէր, փոքանակ աւետաբերի, ոչն աղետաբերիս ձեր պատուական թերթէն տեղի մը չընորհելով, անդ ամիսոիկ եղկելեաց սոյն հակիրճ նկարագիրս, որ գիտեմ թէ ընթերցողներն ցաւ պիտի զգան, հապա օ՞րչափ ևս առաւել զանոնք տեսնող ու կրողը, որ իբրեւ հարուածընկալ մարմին մը վիրալից դրիւք ցոյց կընծայէ զնոցա, և ես ցաւ ի սիրտ սակաւագոյնները ի գիր առնելով կը ներկայացնեմ ձեզ ի հրատարակութիւն։

* * *

Հէր նէ գատար տա խարիճի զայլելէր էքսիք տէյիլ իսէ տէ, հիւքիւմէթի Սէնկյյէ թարաֆընտան, պու տախիլի ույզունուղուզլարըն էօնիւ արընմասընա հիմմէթ պույրուլմալը տըր, զիրա, պիչարէ խալգ իքի սէնէսէն պէրու խարիճի զայլելէր սէպէպինտէն խարապ օլմուշ վէ ախզ ու ինթա տուրմուշ օլաուղտան պաչգա, պիր տէ հայտուտլուգ վէ էմնիյէթսիզլիք եիւզիւնտէն, պիթիւն պիթիւն տիւշարը սէֆալէթ օրմաեա պաշլամըշ տըր, պարի հիւքիւմէթի Սէնկյյէ խարիճի զայլելէր իլէ մէշղուլ պուլունտուղու պիր վազիթա, պիյիւք քիւչիւք մէճմուրլար տախի, վազիֆէլէրի իգթիզասընճա, վէ հիչ տէյիլ իսէ ալտըգլարը մատաշ, նշան վէ բիւթպէնին խաթրը իչին օլսուն, ճիւզիճէ վախթանը վէ իպատուլլահը ամբեպ տա, խալգն էմնիյէթի հալ վէ բահաթընա չալըշմալը տէյին մի տիրլէր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՊԱՇԴԱ ԵՒՐԼԷՐԻ ՊԱԴԱԼԸՄ

Թէնպէլ իչին պէհանէ էքսիք օլմազ, միլլէթճէ խարէմիզ պաշընա կէչէնլէրէ, միլլէթճէ կիտիշիմիզին ֆէնա հալտէ տէվամ իթմէսի, վէ ասլա էմրի թէգատտիմ կէօրիւլմէքտէ օլմամասը խապէր վիրիլէրէք սիթէմ օլունտուղճա, իլք վէ սոն ալընճաճագ օլան ճէվապ վէ տահա տօղրուսու պէհանէ, պիր վազբթատան պէրու էլտէ սէրմանէ խրիմէքտէ պուլունան շու, «էֆենտիմ, էհալիմիզ, շու Ֆիւրսալէր

իսկ Զէր.քէպէրին զուլում ու թէ-ատիւեաթէնտան գուրթուլմասը քի, պէզատ ագլբմզը պաշբմբզա ալալբմտա, միլլէթճէ իշլերիմիզի սբրասքնա գօեալբմ» տիմէ.քտէ տիրլէր։

Հէր քէս պիլիր քի, պու Քիւրտ-լէր իսկ Զէր.քէպէրտէն թաճիզ պու-լունան էհալիմիզ, պաշլբճա Վան, վէ Մուշ, վէ Պիթլիս, վէ Սղերդ, վէ էմնալի թարաքլարընտա օլուպ, վէ պունլարընտա սաեբոը, անճագ եարբմ միլեօնա պալիզ օլմագտա տբը, հալպուքի Քիւրտ վէ Զէր-քէս թէշէ.քքիսի պուլունմաեան, վէ եախօտ մէգքիւր թէշէ.քի ճիւղիյ-էթ նէվիտէն օլան մահալլի սայի-րէտէ, մէսէլա Գայսէրիյէտէ, Եոզ-գատտա, Էնգարէտէ, Հաճընտա, Մարաշտա, Զէյթինտէ, Սիսատ, Անտաոլուտա, Թէրսուստա, Կիւրին-տէ, Աֆիոն Գարահիսարընտա, Շէպին Գարահիսարընտա, Իզմիր-տէ, Մանիսատա, Ամասիատա, Մէրզիֆունտա, Թօգատտա, Պուր-սատա, Ատտաբազարընտա, Իզմիտ-տէ, Էսքիշէհիր, վէ մահալլի սա-յիրէտէ, վէ նէֆսի Իսթանպօլտա տախի Քիւրտ վէ Զէր.քէս պէյլաբ եօգ տուր եա. իմսի, պուրալարտա նէ՞ եաբմագտաեբզ, գա՞նղիսինտէ մէքթէպլէրէ պագմագտաեբզ.գա՞ն-ղիսինտէ քիլիսէլէրի իսլահ իթմէ.-տէյիզ, գա՞նղիսինտէ զիրաաթը, թիճարէթի վէ սանայի իլէրու կէօ-թիւրմէ.քտէ.յիզ, գա՞նղիսինտէ ֆու-գարաեը վէ պիչարէկէանը տիւշիւն-մէ.քտէ.յիզ, նէ՞րէտէ էմնիյէթ վէ մուավէնէթ սանտըգլարը քիւշտա իթմէ.քտէ.յիզ, նէ՞րէտէ քիւթիւպ-խանէ, նէվատիրխանէ վէ խայրաթ-խանէ աչմագտաեբզ, նէ՞րէտէ կի-ճէլէր վէ բաղաը կիւնլէրի տէրս-խանէլէրի քիւշտա իթմէ.քտէ.յիզ, վէ գա՞նղիսինտէ էսկի վէ մուզիրը այնու ատէթլէրի գալտըրմագտա, վէ էֆ.քեարը ամմէ.յի թէնվիր իտէ-րէ.ք, էհալիյի պիր թագըմ պար-պարլըգ վէ պէտէվիլիք ուսուլ վէ իթիգատլարընտան գուրթարմագ-տաեբզ, նէ՞րէտէ գանունլար, նի-զամլար վէ շերիաթլար վաղ իսէ-րէ.ք, իճրայի ատալէթ, հագգա-նիյէթ վէ մէտէնիյէթ իթմէ.քտէ, վէ պիչարէ խալգը պիր թագըմ նուֆուզքեարլարընտան քէյֆլէրինտէն գուրթարմագտաեբզ։

Էսէֆ իթմէ.յիզ.քի, ֆիլան ֆիլ-լան եէրլէրտէ, էհալիմիզ հալին-տէն թաճիզ պուլունուպ, վէ հիւ-քիւմէթի Սէնիյյէ թարաֆընտան հիմմէթ պույրուլաճագ օլան խլա-հաթա իհթիեաճը շէտիա պուլուն-տուղունտան, վաղիֆէտէն պուլու-նան միլլէթճէ իսլահաթլարա միւ-պաշերէթ իտէմմէ.քտէ վէ պէ.քլէ-մէ.քտէ.յիզ, չո՞գ իյի, օնա հայտէ պիր շէյ սէօյլէմէ.յէլիմ, հալ պու-քի սայիր եէրլէրէ, վէ հէմ տէ պիր գաշ միսլի էհալիմիզ պուլուն-մագտա օլան եէրլէրին տախի այնի հալտէ պըրագըլմալարընա նէ՞ տէ-յէլիմ։

Մէսէլա, պու կիւնքի կիւն Իս-թանպօլտա, հէմշէհրիլէրիմիզ, ինֆ-լիսսը իտէրէ.ք սէօյլէրիզ.քի, միդտարի քիֆայէտէ իլէրուտէ պու-լունմագտա օլտուղլարընտան, միլ-լէթճէ հէր մուավէնէթի տէ իճրա-յէ հիմմէթ իթմէ.քտէ տիրլէր. ֆա-գաթ, նէֆսի Գայսէրիյէմիզտէ, սէվվինպ իֆթիխար իտէճէ.ք հիչ պիր մէ.քթէպլիմիզ վէ քիլիսէմիզ վէ միլլէթճէ հալիմիզ եօգ տուր, վէ օրատա Քիւրտ վէ Զէր.քէս թէշէ.-քիսի վէ պէհանէսի տէ եօգ տուր, վէ էկէր միլլէթճէ պիր իսլահաթ իճրասընա պաշլանըլաճագ օլսա, մատտի վէ մանէվի սուրէթտէ իլք օլուպ իճրայէ միւդթէհիր օլապի-լէճէ.քլէրի տէ աշ.քեար տբը, հալ պու.քի պուրասը մէր.քէզ օլտուղ-ղու հալտէ, հէր ճիհէթլէ սէֆիլ վէ բէրիչան, վէ պաշտան պաշտ պօզուզ պիր հալտէ պուլունտուգ-ճա, թապիթիյլէ, օրասը տա էօյլէճէ մէթրուք պիր հալտէ գալ-մագտա տբը, վէ իչթէ սայիր մա-հէլլէր իչին տախի այնի էօզիւրիւ պէեան իտէպիլիրիզ։

Նէ՞ լազըմ, մահալլի սայիրէ հագգընտա լազբրաբ իթմէ.ք, նէֆ-սի Իսթանպօլտա.քի հալիմիզէ նէ՞ մանէտա վիրէլիմ. սէօյլէսինլէր միլ-լէթճէ մէէմուրիյէթտէ պուլուն-նան էֆէնտիլէր, պըրագալըմ Քիւրտ վէ Զէր.քէս պուլունան մա-հէլլէրի, պըրագալըմ սայիր մա-հէլլէրի, շու նէֆսի Իսթանպօլու-մուզտա, միլլէթճէ իշլերիմիզ վէ հալլերիմիզ մէմնուն օլաճագ սու-րէթտէ՞ մի տիր, թէշէ.քիլերիմիզ հագգըզը մը տբրլար, հայտէ պի-ղիմ եաղտբգլարբմզտա միւպա-լաղա վար տբը տէսինլէր, սայիր զաղէթալարը եաղտբգլարբնա նէ՞ տէրսինիզ։

Հէր եաղբլանը պիրէր սահիհ-լիք օլմասընտա շիւբհէ եօգ տուր, տիմէ.ք տիր քի, ումում միլլէթճէ իլերու կիթմէմէմիզէ սէպէպ պաշ-դա պիր շէյ օլմաեբզ, իլա վաղի-ֆէսիզլիկիմիզ իլէ թէնպէլիկիմիզ տիր։

ՊԻՐ ՄԷԿԹՈՒՊ

Պու կիւն էհալիտէն պիր տօսթ թարաֆընտան պիր մէ.քթուպ ալա-բագ մէմնուն օլմուշուզ տուր, չիւն.քի, վաղիֆէսիզլիք ույդուսու-նա տալմըշ օլան խալգըմըզ իչինտէ, հէլէ հէր նէ գատտար աղ իսէ տէ, ուեանըզ պուլունուպտա, միլլէթ-ճէ չարբբգ վէ իսլահաթա միւհ-թաճ կիտիշիմիզէ տիդգալի իտէն-լէր տախի պուլունտուղունու կէօր-միշիզ տիր։

Մէրգումմ տօսթ, շու ամիտէ.քի իւչ խուսուստա տիդգալի իթմիշ տիր, շէօյլէ.քի, պիրինճիսի, հէր սէմմ-տէ, թաղական խորհուրդա ալա ինթիխապ օլունանլարտան պագը-լարը վէ եախօտ չօգլարը, եա պիր պիրլէրիյլէ իմմիզաճ իտէմէտի.քլէ-րինտէն, վէ եախօտ սայիր պիր սէ-պէպտէն նաշի իսթիֆա իթմէ.քտէ օլտուղլարը հալտէ, եէնիտէն ին-թիխապա տայիր բաթրիդխանէտէն թաիմաթ կիթտիկինտէ, էհալիտէն չօգլար,ենինէ օնլարա գուրա վիրմի.ք-լէրինտէ, թէ.քրարէն գապալ խիպ կիթմէ.քտէ իմիշլէր, վէ պու հալ, այնի ատէմ հագգընտա պիր գաշ տէֆա վուգուս պուլմագտա օլտու-ղունտան, վէ պունունտա էօնիս-ալընմագլըգ տիշինիլմէ.քտէ օլ-մասըզընտան, չօգ սէմթլէրտէ, վա-գըթլար պօշա կէչմէ.քտէ, վէ մէ.ք-թէպ վէ քիլիսէլերի բէրիչան հալ-տէ գարմագտա իմիշ։

Տօսթումուզուն պու միւթալաա-սը բէ.ք հագգալը վէ կէրչի բէ.ք տէ տօղրու տուր, լաքին չունու տիւ-շիւնմէլի տիր քի, էկէր պու հալէ տէվամ իտիմէ.քլիք ճայիզ կէօ-րիւմէեէճէ.ք օլսա, մէ.յտանտա նէ-օլ չարբբգ, վէ միլլէթին խարա-պէյ.յէթինի մուճիպ օլմագտա օլան Սահմանադրութիւնգալը, վէ նէտէ մէգքիւր Սահմանադրութիւնլար թօրթուսու օլանՍահմանադրութիւն սայէսինտէ իշ պաշընա կէչիպտէ, երեսիոխանլըգ սաթմագտա պու-լունան պիր թագըմ, միլլէթ տի-մէ.ք նէ տիմէ.ք օլտուղունտան խա-պերտար օլմաեան ատամլարտա լադ-լագբ.յէթ մէ.յտանը գալը. գա-թէն թէ.քմիլ միլլէթճէ իշլերտէ պուլունանլար, միլլէթէ հիչ պիր խըտմէթի իթմէ.յիպ, անճագ ինթի-խապ, խսթիֆա, վէ թալիմաթ, թէնպիհաթ իլէ ավանկիւգար օլ-մագտա, վէ պունլարտան պագը-լար մատտի մէնֆաաթ տա չբգա-ըբպ, վէ պաղբլար տախի, տիկեր-լերէ գավուգ սալաեարագ էօթէ.քի-նէ պէրի.քինէ, վէ ալէլխուսուս պի-չարէ վէ ճահիլ թագըմլարընա հօրօղլուգ սաթմագտա տբրլար. էկէր էօյլէ չէյլեր թահթը նաղարբ տիգգաթա ալընըպտա, լաեբգլը պիր նիզամնամէ եաբբլաճագ օլսա, օնլարըն Եիւզտէ տօգսանընը-տիւզճէ ժամկոչլուգ իթտիրմէ.քլի.-տէն պաշգա հիչ պիր շէյէ եարա-մաեաճագլարընը, բանա անրաշբ-լաճագընտա շիւբհէ եօգ տուր։

Մէրգումմ տօսթումուզուն իլքին-ճի տիդգաթ իթտիկի շէյ տախի, պիղիմ քիլիսէլերտէ սու օգուն-տուղտան սոնրա, ճէօմատթա խա-չըն պուս իթտիրիլիպ, վէ մէգքիւր սուատան իչիրիլմէսինյէ, ֆրէնք քի-լիսէլերինտէ մէգքիւր այնին իճրա խիրմէսի տրասընտա տէր.քեար օ-լան ֆարդը ազիմ օլմուշ տուր, շէօյլէ.քի, պիր կիւն պիթթէսա-տիւֆ, Պէյօղլուտան կէչէր իլքէն, պիր ֆրէնք քիլիսէսինէ կիրտիկին-տէ, մէգքիւր այնին իճրասընա բասթ կէրմիշ, վէ նէ գատտար նի-զամը թէատրիլի վէ թէմիզ սու-րէթտէ իճրա խիրմէսինի կէօրէ-րէ.ք հայրան օլմուշ տուր։ Էօյլէ պիղտէ օլտուղու կիպի, պիր խաչ, պիր դաշ եիւզ քիշիյէ, պիր պիրի արգասը տբրա, վէ էվվէլքի էս-բէնդերին թիւքրիւ.քլերի իւղերինտէ տուրտուղու հալտէ էօբտիւրիւմէ-յիպ, իլա, մէտէնիյյէթին իգթի-զասընտան պուլունան թէմիզլիկէ բիայէթէն, հէր ատամ էօբտիւ.-տէն սոնրա, պիր քէրրէ ալէա դար կիպի պէեազ պիր պէզ իլէ սիլին-մէ.քտէ վէ ճէօմատթ տախի կիւ-զել վէ թէրպիյէլի սուրէթտէ պիր թարաֆտան կէլիպ, վէ տիկեր թարաֆտան կիթմէ.քտէ իմիշ։

Տօսթումուզ պու միւթալաա-սընտա տախի եանըլմագտա տբը, գալպ օլմասը թէպէյիւն իթտի։

Օլ վագթի գբբմըզը էվվին սա-պըզ սահիպէսի պիր աղ իւմիա ա-լարագ, ըէճա եօլու սէտտա իլէ,

— Գօմիսէ՛ր էֆէնտի, տէտի, կէօրիւեօրսունուզ.քի, պէն շիւպ-հէտէն արի պուլունուեօրում, պի-նապէրին պէն հիւրրիւմ։

—Սիզին հիւրը օլուպ օլմասը-ղընըզն գարարընը պիր ազտան վէրիրիզ, իմտի գա՛տքն, պիր աղ սապը իտինիզ։

—Գօմիսէ՛ր էֆէնտի, տէեու տէ-վամ իթտի Կուլ, իլքի էլլերինի եէկ-տիկերինէ գավուշտուրարագ, պէ-նի թէվդբֆ իթմէնիզ ատտէթ ու հագգանիյ.յէթ իգթիզասընտան տէ-յիլ տիր, չիւն.քի պէնիմ հագգըմ-տա հիչ պիր շէյ իսնատ իտէմէղ-սինիզ, իմտի պէնիմ սերպէսիեէ-թիմի իեատէ իտինիզ։

—Ո՛չ, տէտի, հիչ պիր գուվ-վէյլի պէշէրիեէ եօգ տուր քի, պէնի լաղբրտը իթմէ.քլի.քտէն մէն իտէպիրսին։ Խա՛յր, նէ՛ պէն վէ նէ՛ տէ պուրատա պուլունանլարտան հիչ պիրիսի, գապահաթը տէ.յի-լիզ։ Իսթիմտէ պուլունան իւչ լուի ալթունունու, պիր աղ էվվէլ Գօգըլիգօ պանա վիրմիշ օլտուղու կիպի, տիկեր իքիսինի տէ չու գա-տըն վիրմիշ իտի, տէեու իլավէ իմտի մէրգումմ մէ.յխանէճի Կուլու կէօսթէրէրէ.ք։

—Պու գատընը տախի քէլէբչէ ալթընա ալընըզ, տէտի գօմիսէր։

—Հալ պու.քի անրն տախի պէ-նիմ կիպի սուչու եօգ տուր, չիւն-.քի օ տախի չու մէէլուն ալթուն-լուն իւսթիւնտէն չբգան.քիւչիւ.ք-քիսէտէ իսէ, պէեազ ագչէ օլա-բագ պիր մքգտար բարատան պաշ-դա, պիր կիւն էվվէլիսի, Իւրսիլ դատընըն խանէսինտէ մատամ տիւ-շէս տբ Սիմէօղտէն ալմբշ օլտուղու ի.քի ատէտ լուի պուլունմագտա ի-տի։

—Պիմտի, տէտի Նիգօղա Պար-պէ, պիր գաշ սանիեէ սոնրա, պիւթիւն ճէպլէր պօշաթբլը։

—Պու հալտէ, տէտի գօմիսէր, տէմիր ալէթ իլէ չէ.քիճին պուլուն-տուղու մատաեա եաղլաշարագ, իճ-բայի թահգբգաթա իպթիտար իյ-լէմէ.ք իւզրէ, արթբգ հիչ պիր մա-նիմիզ եօգ տուր։

Մէ.յխանէճինին մէրագը վէ իղ-թիրապը կիթտի.ք.ճէ արթմագտա օլուպ, սէպէպինի պիմմեերէ.ք, տիւշարը հեեեճան օլտուղունու, վէ.ք.քէնտիսինէ ֆէնա պիր խապէր վիրիլէճէկինի, պիր հիսսի թապիի իլէ անլամագտա իտի։ Պիչարէ Կօրժիւ պու խուսուստա եանըլ-մաեօր իտի։

Շէօյլէ.քի, բօլիս գօմիսէրի, իլ.ք տէֆա էլպիսէսի թահարրի իտիրմիշ օլան շախսը իւզրինտէն չբգան ալթունու ալբպ, քիւչիւ.ք էօրսիւն թա օրթասընա գէյտու, վէ չէ.քիճի հավաեա դալարբբպ, չիտատթիլ էօրսէ վուրտու։ Պինատէրին չիւպ-հէլի օլան լուի ալթունու չիչէ կի-պի չաթլաեբզ, բարչալարը պէր-հավա օլտու։

—Հա՛, հա՛, հա՛, տէտի գօմի-սէր ֆէվգէլատտէ պիր իսթիհզա իլէ, պուրատա.քիմէ գալպ ագչէլէրի թանըմտեօր իմիշ, էօյլէ տէ.յի՛լ մի, հօճա Կօրժիւ, հէմ սիզ պէօյլէ պիր շէյի իշիթմէմիշսինիզ պիլէ, տէ-յի՛լ մի։

Մէ.յխանէճի պու սէօզէ մուգա-պէլէ իթմէ.ք իսթէտի իսէ տէ, վաղթը օլմասը։

—Հէր քիմ.քի սէս չբգարտաճագ օլուբ իսէ, աղզընա թաբա գօնու-լաճագ տբը, տէտի մահ.քէմէ մէ-մուրու, հէմ շու ատամըն էլլերինի քէլէբճէ իլէ պաղլաեընըզ, տէեու տէվամ իթտի մէրգումմէմուր, լի-բասը բարչալանմատը, վէ պունլարը-գալպ օլմասընը թէպէ.յիւն իթտի։

Օլ վագթի գբբմըզը էվվին սա-պըզ սահիպէսի պիր աղ իւմիա ա-լարագ, ըէճա եօլու սէտտա իլէ,

— Գօմիսէ՛ր էֆէնտի, տէտի, կէօրիւեօրսունուզ.քի, պէն շիւպ-հէտէն արի պուլունուեօրում, պի-նապէրին պէն հիւրրիւմ։

—Սիզին հիւրը օլուպ օլմասը-ղընըզն գարարընը պիր ազտան վէրիրիզ, իմտի գա՛տքն, պիր աղ սապը իտինիզ։

—Գօմիսէ՛ր էֆէնտի, տէեու տէ-վամ իթտի Կուլ, իլքի էլլերինի եէկ-տիկերինէ գավուշտուրարագ, պէ-նի թէվդբֆ իթմէնիզ ատտէթ ու հագգանիյ.յէթ իգթիզասընտան տէ-յիլ տիր, չիւն.քի պէնիմ հագգըմ-տա հիչ պիր շէյ իսնատ իտէմէղ-սինիզ, իմտի պէնիմ սերպէսիեէ-թիմի իեատէ իտինիզ։

—Ո՛չ, տէտի, հիչ պիր գուվ-վէյլի պէշէրիեէ եօգ տուր քի, պէնի լաղբրտը իթմէ.քլի.քտէն մէն իտէպիրսին։ Խա՛յր, նէ՛ պէն վէ նէ՛ տէ պուրատա պուլունանլարտան հիչ պիրիսի, գապահաթը տէ.յի-լիզ։ Իսթիմտէ պուլունան իւչ լուի ալթունունու, պիր աղ էվվէլ Գօգըլիգօ պանա վիրմիշ օլտուղու կիպի, տիկեր իքիսինի տէ չու գա-տըն վիրմիշ իտի, տէեու իլավէ իմտի մէրգումմ մէ.յխանէճի Կուլու կէօսթէրէրէ.ք։

—Պու գատընը տախի քէլէբչէ ալթընա ալընըզ, տէտի գօմիսէր։

—Հալ պու.քի անրն տախի պէ-նիմ կիպի սուչու եօգ տուր, չիւն-.քի օ տախի չու մէէլուն ալթուն-թուն բարէ բարչա օլտու, վէ պու հէնկեամտէ Կօրժիւ Նէֆէսի թիւ-քէնէրէ.ք պէ.քլէմէ.քտէ օլտուղուն-ան, մէղքիւր ալթունուն բարչա-լանտըզընը կէօրտիւկիւնտէ, հէման զէմինին աչբլբպ տա.քէնտիսինի եուխմասընը թէմէնինի կյլէտի։ Մէր-գումուն իւսթիւնտէ պուլունան տի-կեր տէօրթ ատէտ ալթունլար տա-խի, էվվէլքիսի կիպի բարէ բարչա օլտուլար։

Պու սրբատա ասքէրլէրտէն պի-րիսի, էֆէնտիսինին հիչ պիր էմ-բինտէ պէ.քլէմէ.քտիզին, Կօրժիւնիւն պիլէ.քլէրինտէ.քէլէբճէ գօյտու։ Մէ.յխանէճի մէ.յեուսիեէթ վէ զա-զապընտան նաշի, չիտատթիլէ սար-սըլարագ,

—Ա՛հ, տէտի, հիչ պիր գուվ-վէյլի պէշէրիեէ եօգ տուր քի, պէնի լաղբրտը իթմէ.քլի.քտէն մէն իտէպիրսին։ Խա՛յր, նէ՛ պէն վէ նէ՛ տէ պուրատա պուլունանլարտան հիչ պիրիսի, գապահաթը տէ.յի-լիզ։ Իսթիմտէ պուլունան իւչ լուի ալթունունու, պիր աղ էվվէլ Գօգըլիգօ պանա վիրմիշ օլտուղու կիպի, տիկեր իքիսինի տէ չու գա-տըն վիրմիշ իտի, տէեու իլավէ իմտի մէրգումմ մէ.յխանէճի Կուլու կէօսթէրէրէ.ք։

—Պու գատընը տախի քէլէբչէ ալթընա ալընըզ, տէտի գօմիսէր։

—Հալ պու.քի անրն տախի պէ-նիմ կիպի սուչու եօգ տուր, չիւն-.քի օ տախի չու մէէլուն ալթուն-

---

ԿԻՃԷ ՍՈՒԼԹԱՆԸ

(234)

—

զէրինէ դօյտու։

—Աճապա պունունլա նէ՞ եաբմագ իսթէեօրլար, տէյի սիւալ իթտի Կօրժիւ, վագը օլան թէատրի.քեաթ-տան տօլաեը իդտիրապը արթարագ։

Մէրգումմ չօգ վագթի պէ.քլէմէ.յիպ, գօմիսէր, «արամանա պաշլաեընը» տէեու էմր իլլէտի։

Տէրհալ ի.քի մէմուրլար, օրատա պուլունան քէսանընը, վէ էվվէլ պէ էվվէլ գարուեա զիեատէ եագբն պուլունանլարընը ճէպլէրինի թահար-բիեէ պաշլատբլար։

Գօմիսէր, էլինտէ պիր տէֆթէր իլէ պիր գուրշուն գալէմ պուլուն-տուղու հալտէ, հէր պիր ատէմին իսմիյլէ, իւզէրինտէն չբգան մէպ-լաղըն մբգտարընը, վէ մէղքիւր մէպլաղը թէշէքիլ իտէն սի.քքէլէրին ճինալէրինի եազմագտա իտի։

—Ֆիլվագը, տիմէ.քտէ իտի մէր-գում եավաշ սէտա իլէ վէ մուա-մէլէնին սիւրաթլէ վէ զաեէթ միւն-թազամ սուրէթտէ իճրա օլունտու-ղու սբրատա, պու ատէմլէրին քեաֆֆէսի իւզէրինտէ պիրէր պա-թուն վար տբը, վէ պու ալթունլար ճէտիտ տիր։

Սբրա Կօրժիւեէ կէլտիկինտէ, մէրգումմուն իւզէրինտէ պիր լուի եէրինէ պէշ լուի պուլունտու։ Կու-լուն իւսթիւնտէն չբգան.քիւչիւ.ք-քիսէտէ իսէ, պէեազ ագչէ օլա-բագ պիր մքգտար բարատան պաշ-դա, պիր կիւն էվվէլիսի, Իւրսիլ դատընըն խանէսինտէ մատամ տիւ-շէս տբ Սիմէօղտէն ալմբշ օլտուղու ի.քի ատէտ լուի պուլունմագտա ի-տի։

—Պիմտի, տէտի Նիգօղա Պար-պէ, պիր գաշ սանիեէ սոնրա, պիւթիւն ճէպլէր պօշաթբլը։

—Պու հալտէ, տէտի գօմիսէր, տէմիր ալէթ իլէ չէ.քիճին պուլուն-տուղու մատաեա եաղլաշարագ, իճ-բայի թահգբգաթա իպթիտար իյ-լէմէ.ք իւզրէ, արթբգ հիչ պիր մա-նիմիզ եօգ տուր։

Մէ.յխանէճինին մէրագը վէ իղ-թիրապը կիթտի.ք.ճէ արթմագտա օլուպ, սէպէպինի պիմմեերէ.ք, տիւշարը հեեեճան օլտուղունու, վէ.ք.քէնտիսինէ ֆէնա պիր խապէր վիրիլէճէկինի, պիր հիսսի թապիի իլէ անլամագտա իտի։ Պիչարէ Կօրժիւ պու խուսուստա եանըլ-մաեօր իտի։

Շէօյլէ.քի, բօլիս գօմիսէրի, իլ.ք տէֆա էլպիսէսի թահարրի իտիրմիշ օլան շախսը իւզէրինտէն չբգան ալթունու ալբպ, քիւչիւ.ք էօրսիւն թա օրթասընա գէյտու, վէ չէ.քիճի հավաեա դալարբբպ, չիտատթիլէ էօրսէ վուրտու։ Պինատէրին չիւպ-հէլի օլան լուի ալթունու չիչէ կի-պի չաթլաեբզ, բարչալարը պէր-հավա օլտու։

—Պու հալտէ, տէտի գօմիսէր, տէմիր ալէթ իլէ չէ.քիճին պուլուն-տուղու մատաեա եաղլաշարագ, իճ-բայի թահգբգաթա իպթիտար իյ-լէմէ.ք իւզրէ, արթբգ հիչ պիր մա-նիմիզ եօգ տուր։

Մէ.յխանէճինին մէրագը վէ իղ-թիրապը կիթտի.ք.ճէ արթմագտա օլուպ, սէպէպինի պիմմեերէ.ք, տիւշարը հեեեճան օլտուղունու, վէ.ք.քէնտիսինէ ֆէնա պիր խապէր վիրիլէճէկինի, պիր հիսսի թապիի իլէ անլամագտա իտի։ Պիչարէ Կօրժիւ պու խուսուստա եանըլ-մաեօր իտի։

Շէօյլէ.քի, բօլիս գօմիսէրի, իլ.ք տէֆա էլպիսէսի թահարրի իտիրմիշ օլան շախսը իւզէրինտէն չբգան ալթունու ալբպ, քիւչիւ.ք էօրսիւն թա օրթասընա գէյտու, վէ չէ.քիճի հավաեա դալարբբպ, չիտատթիլէ էօրսէ վուրտու։ Պինատէրին չիւպ-հէլի օլան լուի ալթունու չիչէ կի-պի չաթլաեբզ, բարչալարը պէր-հավա օլտու։

ԻԼԱՆԱԹ

—

ԵԷՆԻ ԱԳԶԷ ԲԻԱՆԳՕՍՈՒ ՀԻՒԲԻՄԷԹԻՆ ԹԱՀԹԸ ՔԼԻՇԱԼԷԹԻՆՏԷ ՏԻՐ

Համպուրկ հիւքիւմէթի թարաֆընտան թաստիգ օլունուպ, սիւրաթլէ պիր պէրինի թաագիպ իտէրէք եէտի թագսիթտէ չէքիւմիշ օլան վէ մուախարէն գազանան նիւմէրօլար խապէր վիրիտիկինտէ թէէտիեէ խիւրմիշ պուլունան 46,640 բարէ իգրամիեէյի համիլ պէտիւմէվ Խաղինէ ֆօնտօլարը յա թահթը քէֆիւլէթէ ալընմըշ օլան իշպու ագ չէ բիեանգօսունտա էն զիեատէ պախթիեար պուլունան, պաշըճա իգրամիեէ օլարագ 500,000 ՖՐԱՆԳ գազանաճագ տըր։

Իշպու Բիանգօտա գազանըլաճագ պաշըճա իգրամիեէլէր աթիտէ պէեան օլունուր.

1	պիլէթ	գազա-	Ֆր. Ֆր.
	»	նաճագ	312,500-312,500
1	»	»	187,500-187,500
1	»	»	125,000-125,000
1	»	»	75,000- 75,000
1	»	»	62,500- 62,500
2	»	»	50,000-100,000
2	»	»	37,500- 75,000
5	»	»	31,250-156,250
2	»	»	25,000- 50,000
12	»	»	18,750-225,000
1	»	»	15,000- 15,000
24	»	»	12,500-300,000
4	»	»	10,000- 40,000
3	»	»	7,500- 22,500
52	»	»	6,250-325,000
6	»	»	5,000- 30,000
108	»	»	3,750-405,000
214	»	»	2,500-535,000

վէ զայրիհիւմ վէ զայրիհիւմ։

Անա պիլէթլէրինին տէեէր ֆիեաթը ըէմէն գարարլուշըրըմըզ օլուպ, ԹԷՐՄԻԼ ՊԻԼԷԹԼԷՐ 22 ՖՐ. 50 ՍՆԹ. վէ ՆԸՍԸՃ ՊԻԼԷԹԼԷՐ 11 ՖՐ. 25 ՍՆԹ. տիրլէր.

Պու մէպլաղ, գանը պանգա պանգնօթու օլուր իսէ օլսուն, եախօտ Սլմանիա, Ֆրանսա, Սվըսթրիա, Ինկիլթէրրա վէ սայրէբ իւզէրինէ չէքիմիշ բօլիցա պուլունսուն, վէ եախօտ գանը մէմլէքէթին օլուր իսէ օլսուն բօսթա բուլու եախօտ բօսթախանէ իւզէրինէ բօլիցա օլարագ կէօնտէրիլտիկինտէ, սիրաբըշ օլունան անա պիլէթլէրինի, գարաը մէքթուպ տէրուինտէ վէ հիւքիւմէթին արմասը իւլէ վէ բօսթա վասըթասը յա հէր միշթէրիեէ վագթինտէ, վէ պիրինի իքի թագսիթլէրինին պիձիւմէ գուրարարը իլին մէրի իւլիճրա օլմագ իւզրէ, տէրհալ կէօնտէրիրիզ։ Սրբարբշար էն չօղու ալաֆրանկա ՆՈՅԵՄԲԵՐ 20է գառար գասպուլ օլունաճագ տըր։

Պիլէթլէր հէր տէֆա կէօնտէրիլտիկինտէ, գուրանը ըէսմի բրօկրամընը, վէ հէր գուրա քէշիսէսինի մութէագբսլ, պիլէթ սաթրն ամրշ օլանա գուրանըն ըէսմի լիսթասընը կէօնտէրիէճէ. յէզ։ Իքրամիեէլէր հիւքիւմէթին գօնթրօլու թահթընտա օլարագ, էկէր արզու օլունուր իսէ, գազանընը իգամէթ ինտիկի շէհիրտէ, նազտէն թարաֆըմզդան թէէտիեէ օլունաճագ տըր։

Սիրարբշար տօղրուտան տօղրուեա աթիտէքի ատրէսէ կէօնտէրիլմէլի տիր.

Bureau principal de Loterie
Isenthal & Cie
Hambourg (Allemagne)

Պիլէթիմէ էվլրբա լիսանլարը իլէ մէքթուպլարընզը։ Շարդ իլէ Համպուրկ արասընտա մէքթուպլար 180 սաաթտա կիտէրլէր։

Steiner Bureau d'annonces Hambourg.

Ընթապը ամիրէ հուպուպաթ անպարընը 96 սէնէսի մալիեէսի լաղրմէսի իչին, միսպաեասը միւգթէզա օտուղու էվվէլճէ տախի իլան իտիլէն մալիմ էլ մքգտար չալր վէ եուլաֆ վէ մրտրը վէ տարը վէ սայրէ տէսատէսթի միւնագասա պուլունտուղունան, իթասընա թալիպ օանլարըն պիր ան էվվէլ խաղինէի խասասի չահանէեէ միւբաճաաթ իլլէմէլէրի իխթար օրունուր։ 2—4

Իշկէմպէճի Նաման ադանը Խատիճէ հանըմա պա իլամ մահքիւմի պէհ ատ.ինի պուլունան մէպալիղի մալիւմէնին թէմիեէսի ղըմընտա, մէրհուն վէ ֆիրուխթի մահքիմ օրան Ագսէրայտա Զագըր Աղա մահէլլէսինտէ, իշկէմպէճի տիւքքեանընա միւթթասըլ 2 նիւմէրօրու պիր պաղ չիլինկիր տիւքքեանը, պունտան ագտէմ միւզաեէտէեէ գօնուլարագ, ելրայլ Օսմանի 100 ղրուշտան 7350 ղրուշ պէտէլ իլէ թալիպի էօհտէսինտէ թէգարրիւր իթմէքլէ, պունտան դիեատէեէ թալիպ օանլար վար իսէ, թարիխի իլանտէն իթիպարէն, նիհտեէթ 31 կիւնէ գառար Տէրիսաատէթ մէրքէզի իճրա տայիրէսինէ միւբաճաաթ իլլէմէլէրի իլան օրունուր։

2—3

ՏԻՐԻՆ ՄԱԲԻՆԱԼԱՐԸ ԻԶԻՆ ԹԻՐԷ

Կլասիօտա Ճօն Դրարդէն գումբանեասընընն էն ալէա վէ շավի մաքինա թիրէսի, պուրասա, Պէյօղլու վէ Դալաթա վէ Իսթանպուլ մաղազալարընընն քեաֆֆէսինտէ պուլունուպ թօրատան վէ բարչա բարչա, սաթրն ալմագ խիմէեէնէրէրին, Դալաթատա Վ.ոյվօտա սօղաղընտա 13 նիւմէրօրու մաղազատա, վէ Իսթանպօրտա Հաճի Քէօչէք ճամիսինտէ 64 նիւմէրօրու մաղազատա միւբաճաաթ իթմէէրի։

Պիլիւք աճէնթէ

ԷՄՐՄ Թ. ՃԱՆՕՖԼԻ

ՄՈՒՀԻՄՄ ԻԼԱՆ ԵՈՒՆԱՆ ՄԻԼԼԻԹ ՊԱՆԴԱՍԸ ԻՍԹԻԳՐԱՃԸ

72,716,400 ՖՐԱՆԳԼԸԳ

Իշպու իսթիգրաղ բիանգօսու, էօնիւմիւզէքի Նոյ. 1 աէ քէշիսէ գէլընճաճագ օրուպ։ ամիսէքի նիւմէրօրար գազանաճագլար տըր.

Նիւմէրօ		Ֆրանգ չաղանաճագ
1		70,000
1		10,000
2 հէր պէրի	2,500էր ֆրէրտան.	5,000
5 » »	1,000 » »	5,000
	ճէման	90,000

Թահվիլաթը էվվէլինէ իլէ բրումէպէր, գազանբրաճագ մէպալընն մեճմուինէ հագդարը պուլունուպ, վաղի իլ իմղանընն վէսատաթը յա 6 ղուրուշա սաթըլըբրար։ Վաղի իլ իմղա, եալընըզ իլք թահվիլաթընն ղըմէթինի ալդըօնարագ, բրօմէսլերի թահվիլաթը տալինէ իլէ թէպտիլ, վէ գազանբրաճագ իբրամիէյի նագտէն թէէտիեէ իթմէքլիկի թէահիւա իսէր։ Պանէր

Ժ. Տ. ԾԱՆԷԹԹՕ

Գումիսիօն խանը, Նօ. 18

ԱԶԴ

Նորայրի Դազդիերէն—Հայերէն Բառարանին 22երորդ թերմը ևս հրատարակեցաւ։ Առ այժմ կանոնաւոր կերպով շարաթը մէկ թերթ պիտի ելնէ. իւրաքանչիւր թերթի գինն է 60 փարա արծաթ։ Դիմուսը մէթերանոյն է Ֆրէնկիան գրատաճառանոյը, Ուղղուն չարշը, թիւ 362. կը գտնուի նաև ամեն Հայ գրատաճառաց քով, Արշակ էֆէնտիի թըղթատաճառանոյը ի Դալաթիա, և Վայսի քով ի մեծ փողոցն Բերայի։

Զինկեանէ Դըզընըն օն սէքիզնճի ճիւպի չէգմէշ օլուպ, վէ թէքմիլ թագըմ կէրէք մանթպասմըշտա վէ կէրէք քիմապճըլարտա սաթըլմադտա օլտուղունտան, վէ մէզքիւր քիմապը օղուեանլարին քեաֆֆէսի տախի թէլէզղիւդ իտէրէք մէմնուն դալմադտա պուլունտուղլարընտան, կիւղել բօյան օղումագ արզու իտէնլէրին, իշթիրասընա հիմմէթլէրինի արզու վէ տավէթ իտէրիզ։

ՄԱՆՈՒԿ ԶՕՀԵՐ
ԿԱՄ
ԿՈՐՍՈՒՍԾ ՏԱՂԱՆԴՆԵՐ
ԳԻՆ 60 ՓԱՐԱՑ

Կը ծախուի Ց. Դամֆիեանի գրատունները 'ի Զաղմագճըլար թիւ 20 և 'ի Քիւրքճի խան վարի յարկ թիւ 23։

Կիւրուք օղլու Հաճի Եօրկաքիսին իքինճի մահքէմէյի թիճարէթ իլամը.յա Եուվան զիմէթինտէ աւլաճաղը օյան մէպալիղին մա ֆայիզ վէ մէսարիֆի մահքէմէ թէսվիեէսի ղըմընտա, մէրգում Եուվանընն միւէքսարրըզ օլտուղու Աեա Սօֆեաեր քէպիրի վագֆընտան Սուլթան Մէհէմմէտտէ Անթ-բաղարընտա Աչճը պաշը սօգաղընտա վագը 20 վէ 22 վէ 24 նիւմէրօյա մուրագդամ պիր պաղ թէրզի տիւքքեանը.յա պիր պաղ պօտուրում արսա պունտան մուգատտամ մէվգը.յի միւզաեէտէեէ գօնուլարագ, ելրա 100 ղրուշ հիսապը.յա 5,800 ղուրուշ պէտէլ իլէ թալիպի իւհտասինտէ թէգարրիւր իթմէլ, վէ թարիխի իլանտան իթիպարէն, շէհրի թըշրինի սանինին 15 ինճի կիւնիւ սաաթի օնտա մուամէլէ.յի ֆէրաղիեէսի իճրա իթմտրիլմէ.ք իւզրէ պէտէլի մէգքիւրուն ալընմասը, վէ զիրը օլունան եէմ ու սաաթտան սօնրա, արթըգ հէր նէ զամմ վուգու պուլուր իսէ, գապուլ օլունմամասը մուգարրէր պուլունմուշ օլտուղունտան, մէգքիւր արտահա պէեան օլունան պէտէլտէն եիւզէ պէշ զամմը.յա թալիպ օանլարը, թայեին գելընան միւատէթ զարֆընտա մահքէմէյի թիճարէթ իճրա տայիրէսինէ միւբաճաաթ իթմէէրի իլան օրունուր։ 3—1

Խիւտավէնտիկեար վիլաեէթի ճէլիլէսի տախիլինտէ Սօմա գազասընտա քեային օրուպ, էմանէթէն իտարէ օրունմագտա պուլունան Սօմա նամ լիքնիթ քէօմիւր մանէնինին հասըլտիր վագըասընտան եիւզտէ պէշ ղրուշտամը նիսպիլեէ վէ 80 ղրուշ պէտէլի մագթուլի սէնէվի, վէ մատէնի մէգքիւրուն իմալը իչին թախսիս օրունտաճագ արազինին պէհէր տէօնիւմիւ պէշեր բարատան իպթիդա իտէն ըէսմի մուգարրէրի իլէ, պէտէլի մագթուլի պէհէր սէնէյի մուլիեէ մարթ իպթիտասընտա ելրտեր Օսմանի 400 ղշ. օլարագ, օրմանն վէ մատէն վէգնէսինէ իթա գելընմագ շարթը վէ շէրայիթի սայիրէ.յի նիզամիեէ իլէ իմալ օրունմագ իւզրէ, թալիպի զուհուր իթմէշ օրտուղունտան, պէտէլի մագթուլի մէգքիւրէ զամմ իլէ մատէնի մէգքիւրուն տէրիհտէսինէ տիկէր թալիպ օանլարընն, թարիխի իլանտան իթիպարէն իքի մահ միրտրինէ գառար Տէրիսաատէթ օրման վէ մատէն մէճլիսինէ, վէ մահէլլինճէ տախի մէրքէզի վիլաեէթէ միւբաճաաթ իլլէմէլէրի իլան օրունուր։

ՊՏՈՅՏ ՄԸ
ՊՕԼՍՈՅ ԹԱՂԵՐՈՒ ՄԷՋ

Պարոնեան էֆէնտի թէէլիֆի օրտուղու հալտ, վէ լէթայիֆ թարղընտա եաղըմըշ պուլունտուղու թագտիրտէ, պիր վագքթտան պէրու, ճիւզ ճիւզ ղէչը օրունմագտա պուլունան մէգքիւր քիթապ, պու տէֆա թհքմիլ օլարագ, 224 սահիֆէտէն իպարէթ օլտուղու հալտէ, 12 էր ղ. ա սաթըլմագտա օրտուղունտան, հէր քէսին պիլ իշթիրա, հէմ էյլէնիպ վէ հէմտէ խթիֆատ իթմէէրինի իխթար իտէրիզ։

ԱԼԼԷՍ Օ ՏԸ ԴՕԼՕՆԵԸ

Օ տը Դօլօնեընընն էն ալէասը 1693 սէնէսինտէ ԺԱՆ ԲՕԼ ՖԷՄԻՆԻՍ ին իճատ իլէ-տիյի, վէ ԺԱՆ ԱՆԹՕԱՆ Ֆաբրինանընն Միլան շէհրինտէ 139 նիւմէրօրու Հօշթաբարն խանէսինտէ իսկիքտէն կէչիրտիլի Օ տը Դօլօնեը տըր։

Շիշէնին իւզէրինտէ գըրմըզը վէ մաի պիր մարգա վար տըր։

Իշպու Օ տը Դօլօնեը եալընըզ Գալաթատա Մէրթիպանի օղաղընտա 12 նիւմէրօրու Թընէլ խանընտա իլք գաթտա մէմուրը մախսուսը միւսիւ ժօզէֆ Լ. Ֆլորիանինին օտաընտա սաթըլըր։

ԵԱՆԳԸՆԱ ԳԱՐԾԸ
ՍԻԿՈՒՐԹԱ

NORTH BRITICH AND MERCANTIL INSURANCE COMPANY
ՆՕՐԹՀ ՊԸՐԻԹԻԹ ԷՆՏ ՄԷՐԲԷՆԹԱՅԼ

Նամ Լօնդրա վէ Էդինբուրկ եանընընն «սիկուրթա գումբանեասը»

	Ինկ. Լր.	
Ասըլ սէրմաեէ	2,000,000	
Էօտէնմիշ սէրմաեէ	450,000	
Եանդրն շիւպէսինտէն հասըլ օրմուշ իհթիեաթագճէսի	1,156,690	1,606,690
1878 սէնէսինտէ քեարը սաքի		976,119

NORTHEN ASSURANCEO MPANY
ՆՕՐԹՀԷՐՆ

Նամ Լօնդրա եանընընն վէ էօմիւր «սիկուրթա գումբանեասը»

	Ինկ. Լր.	
Ասըլ սէրմաեէ		5,000,000
Էօտէնմիշ սէրմաեէ	130,000	
Եանդրն վէ էօմիւր շիւպէսինտէն հասըլ օրմուշ իհթիեաթ ագճէսի	525,000	675,000
1878 տէ սաքի քեար		405000

Սահիպ իմզա քէնտուսինին, պալէատէքի իքի սիկուրթա գումբանեալարընն ՊԻՐԼԷՆՄԻՆ ահէնթօսու նասպ օլունմուշ օլուպ, եանկընն վէ էօմիւր սիկուրթասը իչին չօգ գօլայըգլար վերէպիլիր պիր հալտէ պուլունտուղունու, քէնտի պիր չօգ միւշթերիլերինէ, վէ իսթանպօլուն բաղպէթլու էհալիսինէ իլան իտէր։

Մէգքիւր գումբանեալար, քէնտի տախիլի նիզամնամէլերի մուճպինէ սիկուրթաեա թուրտուգլարը էպնիեէլերի, պէյնլերինտէ թագսիմ իտէնէքլէր տիր։ Եանդրն սիկուրթասը իչին վերտիքլերի գօլայըգլար իւէպիր չօգ իշ եաֆասա միւգթէտիր տիրլեր։

Շիմտիյէ գառար օլտուղու կիպի, Պէյօղլու վէ Դալաթա վէ Իսթանպուլ վէ ճիվար շէհիր վէ քէօյլերտէ էպնիեէ սիկուրթաեա թուրթաճագ տըր։

Maritime Insurance Cie, Limited
of Liverpool
Capital £ 500,000
ՄԱՐԻԹԱՅՄ
ՏԷՆԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲ.
Սէրմաեէ 500,000 Ինկ. լիր.

Սահիպի իմզա, վաբոր վէ եէլքէն կէմիլերի վէ տերուինտէքի էշեա վէ էմթասեը զաեէթ ֆայիտէլի չարթլարը սիկուրթաեա թուրթմագ իչին մէգքիւր գումբանեա թարաֆընտան բուխսաթ իսթիհսալ իլլէմիշ տիր։

Ֆիեսթ վէ սայրէ հագգընտա մալիմաթ ալմագ իսթէեէնլէրին, Գալաթատա Գումիսիօն խանը քէօշէպաշընտա տէմիր քէսրրիեէ նազըր օյան օտաեա միւրաճաաթ իլլէմէլէրի։

Մէգքիւր Գումբանեալարընն ահէնթօսու
ՃՕՀՆ ԲՈՈՒԼ
վէ ումուր ու մէսալիհինէ մէմուրու
ԳԱՌՆԻԿ Ց. ՍԵՐՈԲԵԱՆ,

ՕԳՈՒԵՈՒՆՈՒՉ

Մ. Վ. Ծանինին 1867 սէնէսինտէ թէէսիս իլլէտիկի «Շէմս» նամ մէշհուր էճզախանէսի, պու սէնէ մայիս 3 տէ միւհթերէք օրմուշ իսէ տէ, սահիպնին մէհարթինտէ լայզգ պիր թարզտա վէ տահա միւնթազամ վէ միւքէմմէլ սուրէթտէ պու տէֆա եէնիտէն թէէսիս վէ քիւշատ օրունմուշտուր։

Մուալէճաթը թըսպիկէ, էտէվաթը ճէրրահկէ, ըթբրկաթ (բարֆիմբրի), վէ սայիր պիլ ճիւմլէ էճզա վէ էմթաա էվրօբատան եէնի կէթիրտիմիշ տիր։ Մէգքիւր էճզախանէսէ ըէչթարար միւսաթէլ իճրա օրունուր, վէ իլաճլար պէօ-յիւք տիգգաթլա եարըլըր։

Թօրատան միւպայեա իչիւն Մ. Վ. Ծանինին Սթամպօլտա Պաղչէ գարուսունտա ճէվալ պէյ խանընտաքի մաղազատա պագը օրուպ, թաշրա իչիւն գամիսիօնլար մէգքիւր մաղազատա գապուլ օրունուրլար։

Բուսճուգտաքի շիւպէ բէք միւքէմմէլ վէ միւնթազամ սուրէթտէ պուլունմագտա տիր։

1852 սէնէսինտէ Պէյօղլունտա տօղրու եօլտա թէէսիս օրունմուշ օլան 77 նիւմէրօրու Ծանին էճզախանէսի տախի միւմիլէյհ Մ. Վ. Ծանինին մախտումը տիրօմալը Շիմիթ Տօգթէօր Ց. Ծանին թարաֆընտան իտարէ օրունմագտա տիր։

Մ. Ծանինին էտրիսէտ տէ էճզաճը տիւքքեանը վէ Պէյօղլունտա քիմեախանէսի վար տըր։

Տօգթօր Կամիտաս Օրմանեան էֆէնտի, էվվէլքի կիպի, Մ. Ծանինին իսթանպօլտաքի էճզախանէսինտէ սաաթ իւշտէն տօգուզա գառար պուլունուպ, խասթալարը դապուլ իտէէք տիր։ Ցիյարթլար բէք էհվէն

ՍԱՐՐԱՓԻՅԷ

ԷՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐԸ

Լօնդրա 26 Հոկտ.

Ինկլիզ	գօնսօլիտ	99-3/16
Էսհամը	Ումումիէ աչըլտը	10-5/16
»	» գաբանտը	10-
1865	Իսթիգրաղը	10-7/8
1869	»	10-5/8
1871	«	68-
1872	(Պօնտիս Թրէզօր)	18-1/4
1873	»	10-3/8
Օսմանը	Պանգասը	10-5/8
Ռուսիա	իսթիգրաղը 1873	89-1/2
Մըսրը	իսթիգրաղը պիրլէշմիշ	64-7/8
«	իսթիեաղը (շրմէկնտը.)	91-3/4
Տէվլէթը Սպէնին	1877 իսթիգրաղը	80-7/8
Տաիրա սանիեէ		69-5/8
Մըսրըն	Բօչիտ իսթիգրաղը	95-1/4
1877	Մաճարիսթան էհամը	92-5/8
Դամպիս	Բարիզ 3 այ վատէ	-

Բարիս, 26 Հոկտ.

Ֆրանսըզ	ֆոնտսու 3%	85-90
» »	3% Ա.	
Մըրթխանը		-
» »	5%	120-65
Էսհամը	Ումումիէ աչըլտը	10-40
« »	գաբանտը	10-25
1865	Իսթիգրաղը	56-
1869	»	54-
1873	»	52-
Ռումէլի	չըմէնտը. Թահվիլ.	31-50
Օսմանը	Պանգասը	516-25
Դրէտի	Լիոնէ	975-
Ռուս	ֆոնտսու 5% (1877	94-3/4
Ռուսիանը	Շարք իսթիգրաղը	58-5/8
Իթալիա	ֆոնտսու	87-50
Մըսրը	իսթիգ. պիրլէշմիշ	329-37 1/2
Իսբանեա	խարիճի իսթիգրաղը	95-1/2
Դամպիս	Լսնտրա իւզէրինէ	25-32

Բորիս, (Պուլվար) 26 Հոկտ.

Ֆրանսըզ	ֆոնտսու 5%	120-65
Էսհամը	Ումումիէ	10-22 1/4

Վիէննա, 26 Հոկտ.

Լօնտրա	իւզէրինէ գամպիա	117-50
Բուսէլի	տէմիր եօլ թահվիլաթը	14-50

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ուս. հոկտ.	15 սպշմ. գբ.	11-
» »	հոկտ. 16 սպհ. աշ.	11- 5
» »	Էն եիւքսէք	11- 2 1/2
» »	Էն աշաղը	11- 5
» »	Սաաթ 5 տէ	11- 4
1865	Իսթիգ. (Մութօն) 6% ֆ.	50-
1865	» » 6% ֆ.	55-
1869	» (Բինար) 6% ֆ.	51-1/2
1872	» (Պօն տիս Թրէզօր	17-3/4
1873	» (Բինար) 6% ֆ.	48-
Ռումէլի	չըմէնտրֆէր	30-1/4
Բէքրը	ղուրուշ	-
Հէվալէսիզ	»	35-
Ամգէ	ֆայիզի %	09-1/2

ԱԳՈՒՈՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Դրէսի ժէնէրալ 6%	3- 20
Սօսիէթէ ժէն 6%	4- 4
Իսթանպոլ Պանգասը	7-10
Սօսիէթէ Օթօման	2-38
Թրամվայ 5%	3-92 1/2
Լավրիօմ (մատէն)	99-
Աքսիօնլարտա իշ եօգ	

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Օսմանը	լիրասը 100 ղրշտան Ղշ. Փ.
Ինկիլիզ	լիրասը 109 30
Ֆրանսըզ	ալթունու 87- 1
Բօլ	89-26
Գրիսից	ալթունու 51-20
Պէեազ	մէհիտլէ 107-14
Մէթալիք	214-
Պէչվէք	213-1/4
Ալթըգ	128-1/4
Պագըր	555-
Գարպոն	գայիմէսի գաբիք 9-14

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Էն եիւքսէք	1200-
Էն աշաղը	1200-
Սաաթ 5 տէ	1200-